

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΤΟΣ Β' ΤΕΥΧΟΣ 56ον

18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1925

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Κύριον άρθρον

Ἐξωτερικὴ ἐβδομάς

Ἐσωτερικὴ ἐβδομάς

Οἰκονομολογικὴ ἐβδομάς

Ἡ σύμθεσις τοῦ Ἠλεκτροφωτισμοῦ

Δ. Ν. Ζ.

Στεφάνου Σκουλούδη

Ἰωάννου Μάλλωσι

Β. Γ. Γανώσι

Ταγματάρχου Ντὲ Σιθριε

Δημ. Σωτηρίου

Τὸ ζήτημα τοῦ Συναλλάγματος ἐν Ἑλλάδι

Ἑπτὰ μηνῶν Πρωθυπουργία

Αἱ Καρναὶ τῆς Κορσικῆς

Ἡ Γεωργικὴ ἀνάπτυξις τῆς Μακεδονίας

Ὁ παγκόσμιος πόλεμος

Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς Ἑλλάδος

Ἀγγλία καὶ Αἴγυπτος

Κανελλοπούλου

Τριμῶρι τῶν ἀργῶν

Δαναίου

Αἰγυπτιώτου

Τὸ πρόγραμμα τοῦ κ. Ἀγγέλου

Ἑμμ. Πεζοπούλου

Τὰ πλεονεκτήματα τοῦ νέου Δαναίου

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Δραχ. 150

ΕΞΑΜΗΝΟΣ

75

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ (γενικῶς) £

1

ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Δολλάρια

5

Ἐξάμηνοι συνδρομαὶ ἐσωτερικοῦ καὶ τρίμηνοι ἐσωτερικοῦ δὲν γίνονται δεκταί.

— Διὰ δημοσιεύσεις ἀγγελιῶν ἰδιαίτερα συμφωνεῖ.

— Τὰ ἐμβάσματα ἀπευθύνονται δι' ἐπιταγὴς πρὸς τὴν διεύθυνσιν.

— Διὰ πᾶσαν ἀνωμαλίαν περὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται ν' ἀπευθύνονται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν.

ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧΜΑΣ 3

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΣΑΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΗΛ. ΔΙΕΥΘ. ΤΡΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΞ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡΑΧ. 72.000.000

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡΧ. 28.800.000

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:

ΑΘΗΝΑΙ

» ΠΑΓΚΡΑΤΙ

ΑΓΡΙΝΙΟΝ

ΑΙΓΙΟΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ

(ΔΕΔΕΑΓΑΤΣ)

ΑΜΦΙΣΣΑ

ΑΜΑΛΙΑΣ

ΑΡΓΟΣ

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ

ΒΑΘΥ (Σάμου)

ΒΟΛΟΣ

ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΟΙ

ΓΥΘΕΙΟΝ

ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ

ΔΡΑΜΑ

ΖΑΚΥΝΘΟΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΘΗΒΑΙ

ΙΘΑΚΗ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΚΑΒΑΛΛΑ

ΚΑΛΑΜΑΙ

ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ

ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ (Σάμου)

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

ΚΑΣΤΡΟΝ (Λήμνου)

ΚΕΡΚΥΡΑ

ΚΙΑΤΟΝ

ΚΟΖΑΝΗ

ΙΟΝΟΤΙΝΗ

ΚΟΡΙΝΘΟΣ

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ

ΛΑΜΙΑ

ΛΑΡΙΣΣΑ

ΛΕΒΑΔΕΙΑ

ΛΕΥΚΑΣ

ΛΙΜΝΗ (Εύβοιας)

ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ

ΞΑΝΘΗ

ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΝ

ΠΑΤΡΑΙ

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ΡΕΘΥΜΝΟΣ

ΠΟΤΑΜΟΣ (Κρήτων)

ΠΡΕΒΕΖΑ

ΠΥΡΓΟΣ

ΡΕΘΥΜΝΟΣ

ΣΠΑΡΤΗ

ΣΟΡΟΒΙΤΣ

ΣΥΡΟΣ

ΤΡΙΚΚΑΛΑ

ΤΡΙΠΟΛΙΣ

ΤΣΟΤΥΛΙΟΝ

ΥΔΡΑ

ΦΛΩΡΙΝΑ

ΧΑΛΚΙΣ

ΧΑΝΙΑ

ΧΙΟΣ

Τελων.

ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ: ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, Pine Street 25' ΒΟΣΤΩΝΗ (Athens Banker's Corporation)

ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ: ΛΟΝΔΙΝΟΝ, Fenchurch Street 22--ΕΝ ΚΥΠΡΟ: ΛΕΜΕΣΟΣ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ.

ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΡΤ-ΣΑΙΔ

ΠΥΚΝΟΤΑΤΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ

Καταθέσεις εις Δραχμάς και συνάλλαγμα επί του 'Εξωτερικού
έν ὄψει και επί προθεσμία

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΜΕΧΡΙ ΔΡΧ. 20.000.000 ΠΡΟΣ 4 1/2

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΕΤΟΣ Β.

18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1925

ΤΕΥΧΟΣ 56ον

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝ. ΜΑΛΛΟΣΗΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Αι στασιαστικαί διαθέσεις του βενιζελισμού, συγκροτηθέντος και πάλιν εν ενιαία παρατάξει, εκδηλούνται σχεδόν απροκαλύπτως κατά τας τελευταίας ημέρας και ιδία απ' ης απεφασίσθη υπό της Κυβερνήσεως ή σύλληψις και ή εις τὸ ἐξωτερικὸν ἀπέλασις τοῦ ἄλλοτε ἀρχηγοῦ της «Επαναστάσεως» Πλαστήρα. Εκδηλούνται δὲ ποικιλοτρόπως και ὄχι μόνον διὰ της προκλητικωτάτης πολεμικῆς τῶν ἀνακοινώσεων, ἀλλὰ και δι' ἄλλων κινήσεων αἰτινες εὐλόγως κρίνονται ὡς ὑποποτι, ἐσχάτως δὲ και δι' ἀπειλητικῶν ἐκδρομῶν μέχρι της Μακεδονικῆς πρωτεύουσῆς, ἥτις εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ καταστῇ ἐπανειλημμένως ἡ ἀφετηρία τῶν κατὰ τοῦ Κράτους βενιζελικῶν ἐπιδρομῶν. Φαίνεται δὲ βέβαιον ὅτι τὸν ἐμφανιζόμενον στασιαστικὸν ὄργανον ἐμπνέει και τὴν φορὰν αὐτὴν ὁ ἐν Παρισίοις ἀρχηγὸς τοῦ κόμματος τῶν «φιλελευθέρων», ὅστις τὸ πρῶτον ἤδη ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1922 εὐρίσκειται ἐναντι Κυβερνήσεως μὴ διατεθειμένης νὰ ὑποκύπτῃ εἰς τὰς ἐπιταγὰς του.

Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ προβλέψωμεν ἐὰν ὁ βενιζελισμὸς θὰ φθάσῃ ἀπὸ τῶν λόγων μέχρι τῶν στασιαστικῶν ἔργων. Οὔτε δυνάμεθα ἄλλως νὰ υἱοθετήσωμεν τὰς σχετικὰς φήμας αἰτινες καθ' ἑκάστην πυννοῦνται. Εἶναι ὅμως ἐξ ἄλλου ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀντιμετωπίζει μετὰ δυνάμεως και θάρρους τὴν ἀνατρεπτικὴν μαρίαν τοῦ βενιζελισμοῦ και φαίνεται ἀποφασισμένη νὰ μὴ φρεσθῇ οὐδενὸς μέτρου, ὅσονδήποτε σκληροῦ, δυναμένου νὰ ἐμπεδώσῃ τὴν τάξιν και τὴν γαλήνην.

Ἡ μέχρι τοῦδε ἐπιδεικνυμένη ἐν μέρους της Κυβερνήσεως ἀποφασιστικὴ στάσις ἀπέναντι τῶν στασιαστικῶν δια-

θέσεων τοῦ βενιζελισμοῦ ἐπιδοκιμάζεται ἀνεπιφυλάκτως ὑπὸ της δημοσίας γνώμης, ἡ ὁποία ἀπανδήσασα ἐκ τῶν συνελθόντων κινδύνων ἀξιοῖ τὴν πάσῃ δυνατῇ περιφρούρησιν της τάξεως και τὴν ταχείαν ἐνέργειαν ἐκλογῶν πρὸς ἀποκατάστασιν της ἐσωτερικῆς ὁμαλότητος.

Ἄλλως τε δὲ απ' ης ὁ βενιζελισμὸς ἤρχισε τὰς ἀνταρτικὰς του ἐπιδρομὰς οὐδέποτε ἐνεφάνισε πενιχρότεραν και πλέον κακόπιστον ἐπιχειρηματολογίαν της σημερινῆς. Μάχεται, καθὼς διακηρύσσει ὑπὲρ της ἀποκαταστάσεως τῶν ἐλευθεριῶν, ἥτοι συγκεκριμένως ὑπὲρ της ἀποκαταστάσεως της διαλυθείσης Δ' Συνελεύσεως, τὴν ὁποίαν ἐν τούτοις πάντες οἱ ἡγῆται τοῦ κόμματος τούτου ἀνεγνώρισαν πολλάκις ὡς προελθούσαν ἐκ νόθων και βιαίων ἐκλογῶν. Καὶ ἀγωνίζεται, καθὼς ἐπίσης διακηρύσσει, ἐναντίον της στρατοκρατίας. Διεξάγει ὅμως τὸν ἀγῶνα του τοῦτον ἀποκλειστικῶς βασιζόμενος και χρησιμοποιῶν τοὺς ἀπεχθεστέρους ἐκ τῶν στρατοκρατῶν. Ἀλλὰ βεβαίως τὸ ἀνατρεπτικὸν τοῦτο κήρυγμα ὑπὸ τοιούτους ὁρῶν και ὑπὸ τοιαύτας ριζικὰς ἀντιφάσεις τὰς ὁποίας ἐμφανίζει, δὲν εἶνε δυνατόν ν' ἀπευθύνεται πρὸς τὸν λαόν, Ἀπευθύνεται μόνον πρὸς τὰς κερδοσκοπικὰς στοιχεῖα και πρὸς τοὺς κατ' ἐπάγγελμα μισθοφόρους τῶν οἰωνδήποτε ὑπόπτων ἐπιχειρήσεων. Καὶ ὡς τοιούτον, ἀνεξαρτήτως της τύχης του, εἰς τὸ παθητικὸν τοῦ βενιζελισμοῦ δ' ἀποτελέσει κεφάλαιον βαρυνάτων εὐθυνῶν. Καὶ δι' ἀποδεικνύῃ πάντοτε ὅτι τὸ κόμμα τοῦτο ἐστάθη εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις ἀνευδρότως ἀντιμέτωπον εἰς πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς γαλήνησιν της χώρας και ἀποκατάστασιν της λαϊκῆς κυριαρχίας.

W.

ΕΞΟΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἡ Συνδιάσκεψις τοῦ Λοκάρνο προσελ-
κνύει τὴν προσοχὴν τῶν διπλωματικῶν κύ-
κλων ὅλης τῆς Εὐρώπης, λόγῳ τῆς μεγίστης
σπουδαιότητος τοῦ ζητήματος περὶ τὸ ὁ-
ποῖον συζητοῦνται αἱ ἐκεῖ διεξαγόμεναι δια-
πραγματεύσεις. Προκειμένου καὶ συζητηθῇ
ἡ εἰσοδος τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Κοινωνίαν
τῶν Ἐθνῶν καὶ ἡ ὑπογραφή ἑγγυητικῆς
Συνθήκης μεταξὺ Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Γερ-
μανίας, εἶνε φανερόν, ὅτι τὸ αἶσιον τέμα
τῶν συζητήσεων θέλει αποτελέσει τὸ σπου-
δαιότερον ἐξ ὅλων τῶν διπλωματικῶν γεγο-
νότων ὅσα ἔλαβον χώραν ἀπὸ τῆς ἐπομένης
τῆς Ἀνακαλῆς καὶ τὸ μόνον ὥσως διὰ τοῦ
ὁποῖου πειθόμεθα ὅτι εἰσερχόμεθα εἰς πραγ-
ματικὴν περιόδον εἰρήνης.

Λέον νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ ἔργον ἦτο μὲν
ἐντελὲς δύσκολον, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ συ-
νέτρεχον εἰδικαὶ περιστάσεις καθιστῶσαι αὐ-
τὸ σχετικῶς εὐκολώτερον. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ
ἐν Γαλλίᾳ ἰθύνουσα σήμερον πολιτικὴ μερὶς
ἀποτελουμένη ἐκ συνδυασμοῦ κομμάτων τῶν
ὁμάδων τῆς Ἀριστερᾶς διάκειται λίαν συμ-
παθῶς πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς συνεννόησεως
πρὸς τὴν Γερμανίαν, ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐ-
ξωτερικῶν κ. Τσάμπερλαϊν πολλάκις μέχρι
τοῦδε εἶχε προκαλέσει τὴν ὀργὴν τῶν Γάλ-
λων ὑπερπατριωτῶν διὰ τὰς ἐναντι τῶν Γερ-
μανῶν συμπαθεῖς διαθέσεις του. Καὶ ὁ Γερ-
μανὸς πρωθυπουργὸς κ. Λούττερ, ἀπολαμ-
βάνων μεγάλου γοήτρου κατ' ὅλην τὴν Γερ-
μανίαν, δὲν εἶνε πατριώτης στενῶν βλέψεων
ἀλλὰ φαίνεται ἀπὸ μακροῦ χρόνου πεπεισμέ-
νος ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης στενῆς προσεγγίσεως
πρὸς τὴν Γαλλίαν. Τούτων οὕτως ἔχοντων
εἶνε προφανές, ὅτι ἡ ἐπιτυχία τῆς Συνδιασκέ-
ψεως τοῦ Λοκάρνο δὲν εἶνε γεγονός ἀκινώ-
θωτον.

Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἶχε καταστῇ φανερόν, ὅτι
ἡ Συνδιάσκεψις δὲν ἔμελλε νὰ ἀποτύχῃ.
Πνεῦμα ἄκρας ἐγκαρδιότητος ἐπρυτάνευσε
κατ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων,
αἱ συζητήσεις διεξήγοντο εἰς τόνον ἄκρας
φιλικὸν καὶ ἐν πάσῃ ἀνέσει, ἰδιαίτεροι συναν-
τήσεις ἔλαβον χώραν μεταξὺ τῶν ἀρχηγῶν
τῶν διαφόρων ἀντιπροσωπειῶν. Ὁ κ. Στρέ-
ζεμαν ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γερ-
μανίας συνητήθη μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν
Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας κ. Μπριάν. Ἡ
συνάντησις μάλιστα τῶν δύο τούτων πολιτι-
κῶν ἀνδρῶν λόγῳ τῆς ἰδιαίτερας ἐγκαρδιότη-

τος μετ' ἧς περιεβλήθη ἀπετέλεσε γεγονός
τοῦ ὁποῖου ὁ ἀντίκτυπος ὑπῆρξεν ἰσχυρότα-
τος ὅχι μόνον ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ ἀλλὰ
κατ' ὅλον τὸν κόσμον.

Ἐκ τῶν συζητηθέντων θεμάτων ἦτο γνω-
στὸν πρὸ τῆς συνόδου τῆς Συνδιασκέψεως
ὅτι τὸ σπουδαιότερον ἐμπόδιον διὰ τὸν αἶσιον
τεροματισμὸν ἀπετελεῖ τὸ 16ον ἄρθρον τοῦ Κα-
ταστατικοῦ Συμφώνου τῆς Κοινωνίας τῶν
Ἐθνῶν διὰ τοῦ ὁποῖου θεωρεῖται θεμιτὴ ἐν
περιπτώσει κινδύνου τῶν Ἀντικῶν Συνόρων
τῆς Γαλλίας ἡ διόδος ξένων στρατευμάτων
διὰ τοῦ Γερμανικοῦ ἐδάφους. Ἡ Γερμανικὴ
Ἀντιπροσωπεία ἀγορεύοντος τοῦ κ. Στρέ-
ζεμαν, ἐξήγησε τὴν μεταρρυθμίσει τοῦ ὅλου
Συμφώνου καὶ τὴν διαγραφὴν τοῦ ἐν λόγῳ
ἁρθρου. Ἀλλ' ἡ εὐστοχος διαχείρισις τοῦ
ζητήματος τούτου ἀπὸ μέρους τοῦ κ. Μπρι-
άν κατέστησεν εὐχερῆ τὴν ἀποτροπὴν τοῦ
κινδύνου. Οὐδεμίαν σημασίαν δύναται νὰ
ἔχῃ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐτόνισεν ὁ κ. Μπριάν,
ἐφ' ὅσον θὰ εἶνε ἐν ἰσχύϊ ἡ ἑγγυητικὴ Συν-
θήκη. Ὑπογραφομένης τῆς Συνθήκης ἀχρη-
στεύεται ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ἄρθρον.

ὑπάρχουν βεβαίως ἐκτὸς τούτων καὶ ἄ-
πειρα ἄλλα λεπτομερικὰ προβλήματα τῶν
ὁποῖων ὁ διακανονισμὸς παρονοιάζει σοβα-
ρὰς δυσχερείας. Ἀλλ' αἱ ἀντιπροσωπείαι
συνοδεύονται παρὰ πολυμελεστάτων ἐπιτρο-
πῶν τεχνικῶν αποτελουμένων ἐκ διεθνολό-
γων καὶ νομομαθῶν ἐμφοροῦνται πάντες οἱ
μετέχοντες εἰς αὐτὰς ἀπὸ ἀγαθὰς διαθέσεις,
οὐδεὶς ἀντιδρᾷ καὶ οὕτω τὸ εὐτυχές τέμα
δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς λίαν πρόσδεξ.

Ὁ μόνος κίνδυνος τὸν ὁποῖον εἶχε ἡ ἀντι-
μετώπισις ἡ Συνδιάσκεψις τοῦ Λοκάρνο δὲν
προήρχετο ἐκ τῶν ἀποτελούντων αὐτήν. Ὁ
ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ρωσικῆς
Δημοκρατίας κ. Ταϊσερίν εἶχεν ἀναλάβῃ νὰ
τροπιλίσῃ τὴν συνδιάσκεψιν καὶ πρὸς τὸν
σκοπὸν θεραπείας νοσήματος εἶχεν ἐπιχειρή-
σῃ ταξιδίον εἰς Βαρσοβίαν καὶ Βερολίνον.

Ὁ σκοπὸς τοῦ ταξιδίου τούτου ἦτο προ-
φανής. Ὁ κ. Ταϊσερίν ἐπεχείρησε νὰ συν-
διαλλάξῃ τὴν Πολωνίαν πρὸς τὴν Ρωσσίαν
προτείνων τὸν καταρτισμὸν ἐιδικῆς ρωσοπο-
λωνικῆς Συνθήκης ἑγγυητικῆς Ἀσφαλείας.
Ἐν Βερολίνῳ δὲ κ. Ταϊσερίν ἐπρότεινε τὸν
καταρτισμὸν Ρωσογερμανικῆς ἑγγυητικῆς
Συνθήκης εἰς τὴν ὁποίαν δύναται νὰ περι-
ληφθῇ καὶ ἡ Πολωνία ὡς τρίτος παράγων.

Τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Ταϊσερίν ἦσαν
πολλὰ καὶ σοβαρώτατα. Εἰς τὴν Πολωνίαν
ἀνέπνευε τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ Γαλλία δὲν
δύναται πλέον νὰ παράσχω οὐαῶδη ὑπο-
στήριξιν εἰς αὐτὴν λόγῳ τῶν μεγάλων ὀικο-
νομικῶν δυσχερειῶν ὑφ' ὧν κατατρώχεται
καὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως ἐξοφλήσῃ τὰς πρὸς
τὴν Ἀμερικὴν πολεμικὰς ὀφειλάς της. Ἀφ'
ἑτέρου, κατὰ τὴν διατύπωσιν τοῦ κ. Ταϊσε-
ρίν, προκειμένου ἡ Γαλλία νὰ συνδεθῇ μετὰ
τῆς Γερμανίας δι' ἑγγυητικῆς συνθήκης μοι-
ραίως θὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Πολωνίαν. Ἀφ'
ἑτέρου ἡ Πολωνία δύναται νὰ ἐπιτύχῃ εὐχε-
ρῶς παρὰ τῆς Γερμανίας παραίτησιν ὁριστι-
κὴν ἀπὸ τῶν ἐδαφῶν ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἡ Πο-
λωνία ἀπέσπασεν ἐκ τῆς Γερμανίας διὰ τοῦ

πολέμου καὶ οὕτω θὰ ἰδύνατο νὰ θεωρῇ ὡς
ὁριστικὴν καὶ ἐστερημένην κινδύνων τὴν ἐ-
θνικὴν τῆς ἀποκατάστασιν. Ἀλλὰ χάρις εἰς
τὴν ἐγκαίρως παρεμβασιν τῆς ἀγγλικῆς πολι-
τικῆς καὶ τὴν διαλλακτικότητά της κρατού-
σης μερίδος ἐν Γαλλίᾳ ἀπεσοβήθη ἡ τοιαύτη
ἐνέργεια τοῦ Μπολσεβίκου διπλωμάτου. Αἱ
πρόσφατοι τηλεγραφεῖαι πληροφοροῖαι ἀνα-
φέρουν ὅτι ἡ Συνδιάσκεψις τοῦ Λοκάρνο δύ-
ναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τελείως ἐπιτυχούσα
καὶ ἡ εἰσοδος τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Κοινο-
νίαν τῶν Ἐθνῶν ὡς γεγονός σχεδὸν βέβαι-
ον. Τὸ κέρδος διὰ τὴν παγκόσμιον εἰρήνην
εἶνε προφανὲς μέγα.

PROBUS

ΕΞΟΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἡ Κυβέρνησις μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ κ.
Πλαστήρα εἰς Ἀθήνας ἐξέδωκε ἀνακοινω-
θὲν διὰ τοῦ ὁποῖου καθίστα γνωστὸν ὅτι
ἀπεφάσισε τὴν σύλληψιν αὐτοῦ.

Τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦτο ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πρὸς διαφώτισιν τῆς Κοινῆς Γνώμης
καὶ ἀποφυγὴν τῶν ψευδῶν διαδόσεων σχε-
τικῶς μὲ τὸ ζήτημα τῆς δῆθεν διώξεως τοῦ
κ. Ν. Πλαστήρα ἀνακοινούμεν τὰ ἑξῆς:

Ὁ κ. Πλαστήρας καίτοι τῷ συνεστήθη ν'
ἀναβάλλῃ τὴν ἐνταῦθα ἔλευσιν του ἵνα μὴ γί-
νῃ ἀφορμὴ ἐνισχύσεως τῶν διασπειρομένων
κατ' αὐτὰς ὑπὸ διαφόρων κακοβούλων φη-
μῶν ἀφίκετο ἐνταῦθα προχθές.

Ἡ Κυβέρνησις καίτοι ἐγνωρίζεν ἐγκαίρως
τὴν ἔλευσιν του οὐδὲν μέτρον ἐσκέφθη νὰ
λάβῃ πρὸς ἐπιτήρησιν του.

Κατὰ τηλεγράφημα ὅμως τοῦ ἐν Καρδίτῃ
ἀστυνόμου, ὁ κ. Πλαστήρας ἄνευ οὐδενὸς
λόγου ἀνεχώρησεν ὑπόπτως, ἐφόδον ἀφροῦ
συνώδευσεν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν
φίλον του δημοσιογράφον ἐρχόμενον ἐνταῦ-
θα, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ τραίνου ἐπέβη
αὐτοκινήτου καὶ σπεύσας ἔλαβε τὸ τραῖνον
εἰς τὸν σταθμὸν Λεμερλῆ.

Ἡ Κυβέρνησις διέταξε τὸν Φρούραρχον
Ἀθηνῶν νὰ μεταβῇ παρὰ τοῦ κ. Πλαστήρα
ὅπως τῷ ἐπαναλάβῃ τὰς συστάσεις τ. ης, ὅπως
ἀποφύγῃ δηλονότι διὰ τῆς στάσεώς του νὰ γί-
νῃ πρόξενος διαταραχῆς τῆς δημοσίας γνώ-
μης συγχρόνως δὲ ὅπως ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ
ἐξηγήσεις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνταῦθα ἐλεύ-
σεώς του. Παραδόξως ὅμως καὶ ἀτυχῶς ὁ κ.

Πλαστήρας ἅμα τῇ ἐμφανίσει τοῦ Φρουράρχου
ἐσπευσε νὰ τραπῇ εἰς φυγὴν διὰ κρυ-
φίας θύρας τοῦ ξενοδοχείου καὶ ἐτι ἀνυχέ-
στερον ἐξακολουθεῖ ἀποφεύγων νὰ παρου-
σιασθῇ ἐνώπιον τῆς Ἀρχῆς.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἡ Κυβέρνησις
διέταξε τὴν ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τόσο-
ν αὐτοῦ ὅσον καὶ εὐαριθμῶν φίλων του ἀπο-
κρυβέντων ἐπίσης.

Συγχρόνως συνελήφθησαν καὶ οἱ κ. κ.
Παπανδρέου, Βεντήρης καὶ Παπαμαντέλος.

Ἐν συνεχείᾳ πρὸς τ' ἀποφασισθέντα μέ-
τρα ἡ Κυβέρνησις κυρία πάντοτε τῆς κατα-
στάσεως ἔλαβεν ἀποφάσεις ὥστε ἡ νὰ συλ-
ληφθῇ ὁ κ. Πλαστήρας, ἡ ν' ἀναγκασθῇ νὰ
προσέλθῃ καὶ ματαιωθῇ πᾶσα ἡ ἀνατροπικὴ
κίνησις ἥτις ὑπεθάλπετο ὑπὸ τῶν Βενιζελι-
κῶν κομμάτων κατὰ τοῦ Κράτους. Ἐφθάσε
μάλιστα ἡ Κυβέρνησις μέχρι τῆς δημοσιεύ-
σεως τῆς ἑξῆς προκηρύξεως:

«Καθίσταται γνωστὸν ὅτι ἐν ἡ περιπτώσει
ἐξακολουθῇ ἡ παρατεταμένη μὴ προσέλευσις
τοῦ καταζητούμενου Νικολάου Πλαστήρα
ἐνώπιον τῆς Ἀρχῆς, θὰ ἐφαρμοσθῶν κατὰ
τῶν ὑποθαλαπόντων, ἀποκρυπτόντων ἡ ὁπω-
δήποτε μὴ δεικνύοντων τὴν διαμονὴν του εἰς
τὰς Ἀρχὰς αἱ ἀσθηρόταται διατάξεις τοῦ
νόμου περὶ ἀποκρυπτόντων κακοποιῶν καὶ
ἐν γένει ἄτομα ἐπικίνδυνα εἰς τὴν δημοσίαν
τάξιν καὶ ἀσφάλειαν, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ
τοιούτοι τιμωροῦνται διὰ θανάτου.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 8ης πρωΐνης τῆς αὐτοῦ Δευτέρας (σήμερον).
Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1925

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως διὰ φιλικῶν παρεμβάσεων ὑπεδείχθη εἰς τὸν κρυπτόμενον κ. Πλαστήραν ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐπέτρεπε εἰς αὐτὸν τὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀναχώρησιν αὐτοῦ, ἐφόσον θὰ ἐδῆλόν ὅτι δὲν μετέχει οὐδεμιᾶς κινήσεως ἀνατρεπτικῆς. Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο διεξήχθησαν σχετικαὶ διαπραγματεύσεις ὧν τὸ πόρισμα φαίνεται θ' ἀποτελέσει λύσιν τῆς ὑποθέσεως Πλαστήρα, ἥτις ὡς ἀνεκοίνωσεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐθεωρήθη ἤδη λήξασα.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς «Δημ. Ἐνώσεως» κ. Παπαναστασίου μετὰ τὴν καταίωσιν τῆς διώξεως αὐτοῦ καὶ τῆς «Δημοκρατίας» ἐπέδωξε συνεννόησιν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἄμεσον ἐνέργειαν ἐκλογῶν δι' ἀναλογικῶν συστήματος ὑπὸ ἀρχοῦ Ὑπουργείου.

Ἡ Κυβέρνησις ἀπέκρουσε πᾶσαν συνεννόησιν, διότι οὕσα κυρία τῶν πραγμάτων δὲν ἠθέλησε νὰ δημοσιεύσῃ τὸ Διάταγμα τῶν ἐκλογῶν, ὡς διατελοῦσα ὑπὸ πίεσιν. Ἡ δὲ ὁ κ. Παπαναστασίου ἀνεχώρησεν εἰς Λάρισα καὶ Θ)νίκην ἵνα συναντηθῇ μετὰ τῶν ἐκεῖ φίλων του περὶ τῆς τηρητέας πορείας.

Ὁμοίως ἀνεχώρησεν εἰς Θ)νίκην καὶ Θεόκλητος ὁ πρῶτος ὑπουργὸς κ. Κονδύλης.

Ἀνηγγέθη συγχρόνως ὅτι ὁ κ. Γ. Καφαντάρης θ' ἀπέλθῃ εἰς Θ)νίκην πρὸς συνεννόησιν μετὰ τῶν ἐκεῖ προοδευτικῶν φιλελευθέρων. Ἡ Κυβέρνησις παρακολουθοῦσα πᾶσας τὰς κινήσεις ταύτας εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐξουδετερώσῃ πᾶσαν ἀντίδρασιν ἥτις ἠθελε ἐκδηλωθῇ ἔστω καὶ ἐν Θ)νίκῃ. Αἱ ἐνέργειαι αὐταὶ δὲν εἶνε ἄσχετοι πρὸς τὴν ἐν Παρισίοις κίνησιν τῶν Βενιζελικῶν.

Κατὰ τὰς πληροφορίες τῆς «Καθημερινῆς» οἱ ἐν Παρισίοις Βενιζελικοὶ συμμετέχοντες καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ των καὶ ἀνωτάτου ὑπαλλήλου τοῦ Κράτους, συνήλθον πρὸ ἡμερῶν καὶ ἔλαβον ἀποφάσεις διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι κατάστασιν.

Τὰς ἀποφάσεις ταύτας μετέδωκεν εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις γνωστὸς βενιζελικὸς ἐπιχειρηματίας, φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἡ ὅλη ἀντιδραστικὴ κίνησις τῶν τελευταίων ἡμερῶν δὲν εἶνε ξένη πρὸς τὰς ἐκ Παρισίων ὁδηγίας. Ἡ Κυβέρνησις γνωρίζει καλῶς πᾶσας τὰς ἐνεργείας ταύτας, ὡς καὶ τὰ πρόσωπα τὰ

ὅποια εἶναι ἀνεμειγμένα εἰς αὐτὴν ἀκόμη καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐπρόκειτο νὰ ἐκδηλωθῶν αἱ ἀποφάσεις αὐτὲς ἐλήφθησαν. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς ἀντιμετωπίζει σταθερῶς πᾶσαν κίνησιν καὶ ἔχει λάβει ὅλα τὰ μέτρα, διὰ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὰς ἐνεργείας τῶν βενιζελικῶν πρὸς παράτασιν τῆς ἀνωμαλίου καταστάσεως.»

Αἱ τελευταῖαι πληροφορίες παριστῶσιν ὅτι ἐκκαθαρισθεῖσης τῆς καταστάσεως ἡ Κυβέρνησις μελετᾷ τὸ ζήτημα τῆς προκηρυσσεως τῶν ἐκλογῶν, φαίνεται δὲ ὅτι ἐπικρατεῖ ἡ δημοσίευσις τοῦ σχετικοῦ Διατάγματος. Περὶ τοῦ συστήματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου θὰ διεξαχθῶσιν αἱ ἐκλογαὶ οὐδεμία ἀκόμη ὁριστικὴ ἀπόφασις ἐλήφθη.

Ἡ ἐφημερὶς «Νέος Κῆρυξ», ὄργανον τοῦ κ. Γ. Καφαντάρη, ὅστις ἀνέλαβε καὶ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς, ἐκδοθεῖσα τὴν παρελθούσα Κυριακὴν κατεσχέθη καὶ ἐπαύθη, διότι ἐδημοσίευσεν ἄρθρον δομῆς τοῦ κ. Καφαντάρη κατὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Μετὰ δύο ἡμέρας διατάχθη καὶ ἡ παῦσις τῆς ἐφημερίδος «Καθημερινῆς» διότι ἐδημοσίευσεν ἄρθρον ζωηρὸν κατὰ τῆς Ἰταλίας διὰ τὸ ζήτημα τῶν Δωδεκανήσων.

Ἡ Κυβέρνησις συνεπεῖρα παραστάσεων τοῦ Προσβευτοῦ τῆς Ἰταλίας διέταξε τὴν προσωρινὴν παῦσιν τῆς «Καθημερινῆς». Συγχρόνως διατάχθη καὶ ἡ σύλληψις τοῦ δημοσιογράφου καὶ πολιτευτοῦ Φιδιώτιδος καὶ ἐκ τῶν συνεργατῶν τῆς «Ν. Ἐποχῆς» κ. Κ. Καλαμάρα, ἐπὶ τῇ κατηγορίᾳ ὅτι διεδώκεν ἀνησυχίαν εἰδήσεις.

Τὸ Α' Σώμα Στρατοῦ, μετὰ τὰς δοθείσας ὑπὸ τοῦ κ. Καλαμάρα ἐξηγήσεις ἀφῆκεν αὐτὸν ἐλεύθερον ἐκ τοῦ τμήματος τῆς ἀσφαλείας, ὅπου ἐκρατήθη ἐπὶ μίαν νύκτα.

Ὁ ἐκ Λεβαδείας ληστής Κοτσαδάμ καταδικασθεὶς εἰς θάνατον ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου ἐτουφεκίσθη τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα εἰς τὴν πλατείαν τῆς Λεβαδείας.

Ἐπίσης ἐδικάσθη εἰς ἰσόβια δεσμὰ ὁ λοχαγὸς καταχραστὴς Σούλος.

Συγχρόνως ἤρχισεν καὶ ἡ δίκη τῆς σπείρας τῶν καταχραστῶν Φαρδέλλα, Δρακάτου, Χριστίνας κ.λ.π. ἥτις θὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.

Αἱ ἀνησυχητικαὶ φῆμαι περὶ νέων ἀνωμαλιῶν, ἐνταθεῖσαι τὰς τελευταίας ἡμέρας καὶ προκαλέσασαι σημαντικὴν πτώσιν καὶ τῆς δραχμῆς — ἡ λίρα ἔφθασε τὰς 378 δραχμάς — ἠνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ κάτωθι ἀνακοινωθέντος:

«Κατόπιν τῶν διασπειρομένων φημῶν, τὰς ὁποίας ἐκμεταλλεύονται οἱ κερδοσκοποῦντες, ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ ἐπιβεβλημένον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν τυχόν πιστευόντων εἰς τοὺς τοιοῦτους ἐξωφρενισμούς, ἵνα μὴ ὑποστώσι σοβαρὰς ζημίας ὡς συνέβη καὶ ἐν τῷ παρελθόντι.

Ἡ Κυβέρνησις δηλοῖ κατηγορηματικῶς καὶ ἐπισήμως, ὅτι ἐκ τῶν διασπειρομένων φημῶν δὲν ὑπάρχει οὐδὲ ἵχνος ἀληθείας καὶ ὅτι ἂν ἡς ἀνέλαβε τὴν Ἀρχὴν οὐδέποτε ἐπεκράτησε πληρεστέρα τάξις καθ' ὅλην τὴν Χώραν καὶ εἰς πάντας τοὺς κλάδους.

Εἰς τὸν Στρατὸν καὶ τὸ Ναυτικὸν δὲν παρουσιάσθη οὐδὲν τυχαῖον μεμονωμένον ἀντιπαιδαγωγικὸν κρούσμα.

Ἡ δημοσία ἀσφάλεια οὐδέποτε ὑπῆρξε πληρεστέρα, τῶν κακοποιῶν στοιχείων παταχθέντων καὶ ἐκκαθαρισθέντων καθ' ὅλοκληρίαν.

Καὶ αἱ συνήθειαι διαταραχαὶ καὶ ἐξεγέρσεις αἰτνες ἐσημειοῦντο εἰς τὸ παρελθὸν ὑπὸ διάφορους μορφὰς ἐξηφανίσθησαν.

Εἰς οὐδὲν σημεῖον τῆς Χώρας οὐδεὶς εἶτε ἄτομον εἶτε ὁμὰς ἐτόλμησε νὰ θίξῃ τὴν ἐννομον τάξιν».

Ἡ Κυβέρνησις ἐπικοινωνήσασα μετὰ τῶν διοικούντων τὰς φρουρὰς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ὡς καὶ μετὰ τοῦ ἐκ Θεσσαλονίκης ἐπὶ τοῦτο ἀφικθέντος ἀντισυνταγματάρχου κ. Μπακιρτζή, ἀνεκοίνωσεν ὅτι ὁ στρατὸς παραμένει πάντοτε ἀμέτοχος τοῦ πολιτικοῦ ἀγῶνος ἀφοσιωμένος ἀπολύτως εἰς τὰ ἔργα του. Θεωροῦσα δὲ ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἡ θέσις αὐτῆς εἶνε ὑπέρποτε σταθερά, θὰ προσῇ κατὰ τὰς δημοσιευθείσας εἰς τὸν ἡμερησίον τύπον πληροφορίες ἀπερίσπαστος εἰς τὴν πλήρη πραγμάτων τοῦ προγράμματός της

τοῦ ἀσφαλίζοντος τὴν ἐσωτερικὴν γαλήνην καὶ τὴν ἡσυχίαν τῆς χώρας.

Ἡ «Νέα Ἐποχή» δημοσιεύει ἀλλαχοῦ δηλώσεις τοῦ ὑποψηφίου Δημάρχου Ἀθηναίων κ. Ἀγγέλου Κανελλοπούλου, τοῦ γνωστοῦ μεγαλοβιομηχάνου τῆς Ἑλλάδος.

Δὲν σκοπεῖ, δημοσιεύουσα τὰς δηλώσεις ταύτας ἡ «Νέα Ἐποχή» νὰ συστήσῃ τὸν νέον ὑποψήφιον εἰς τὸ ἀναγνωστικὸν αὐτῆς κοινὸν, διότι τοῦ κ. Κανελλοπούλου ἡ προσωπικότης καὶ ὡς δημιουργοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀνθούσων βιομηχανιῶν, καὶ ὡς κοινω-νικοῦ παράγοντος καὶ ὡς διακεκριμένου ὁμόφρονος εἶναι γνωστοτάτη. Ἀποβλέπει μόνον ἡ δημοσίευσις τῶν δηλώσεών του νὰ καταστήσῃ γνωστὰς τὰς ἀρχὰς ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐμπνεόμενος ὁ κ. Κανελλόπουλος κατέρχεται εἰς τὸν στῖβον τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν.

Εἶναι αἱ ἀρχαὶ αἰτνες πρέπει νὰ ἐπικρατήσουν ἐπὶ τέλους εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ν' ἀποτελέσουν τὴν βάσιν τῆς προόδου καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν μεγάλων πόλεων αὐτῆς. Αἱ κακαὶ συνήθειαι τοῦ παρελθόντος, αἱ παλαιαὶ ἀμαρτίαι, αἱ παλαιαὶ μέθοδοι δι' ὧν τὸ Δημοσχεῖον μετεβάλλετο εἰς κομματικὸν κέντρον τοῦ ἐκάστοτε Δημάρχου καὶ τοῦ κόμματος δέον διὰ παντός νὰ ταφῶν ὑπὸ τοὺς σωρούς τῶν μαύρων ψήφων τῶν ἀγαπώντων τοὺς Δήμους καὶ ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν πρόοδον αὐτῶν, δημοτῶν. Ὁ κ. Ἀγγελος Κανελλόπουλος, κατερχόμενος εἰς τὴν πόλιν, μετὰ τὴν ἐγγενῆ φιλοδοξίαν τῆς ἀντιπάσης θυσίας ἐξυψώσεως τοῦ πρώτου Δήμου τῆς Ἑλλάδος, συνεκέντρωσεν ἤδη περὶ αὐτὸν ὅλον τὸν ὄγκον τῶν δημοτῶν ἐκείνων οἵτινες πράγματι ἀγαποῦν τὰς Ἀθήνας, ὁ ἐκδηλούμενος δ' ἤδη ἀκράτητος ἐνθουσιασμός ὑπὲρ τῆς υποψηφιότητός του εἶνε ἀλάνθαστον τεκμήριον ὅτι ἡ ἐπικρατήσις τῶν ἀρχῶν τὰς ὁποίας διετύπωσε εἶνε ἤδη γεγονὸς ἀναμφισβήτητος.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

11—17 Οκτωβρίου.

Η εκδήλωση του Αγγλικού ενδιαφέροντος επί της οικονομικής καταστάσεως της Ελλάδος συνεχίζεται. Κατά το λήξαν επτάήμερον, εδημοσιεύθη εν Αγγλία η έκθεσις του εν Αθήναις Εμπορικού Απολόγου της Αγγλίας, περί Ελλάδος. Η έκθεσις αυτή αφορά κυρίως την Ελληνικήν Οικονομίαν, τονίζεται δὲ ἐν αὐτῇ ὅτι ἀπὸ ἀπόψεως δημιουργίας ἑλληνικῶν ἐπιχειρήσεων συνετελέσθη μεγάλη πρόοδος. Γενικῶς ἡ έκθεσις τοῦ ἐν Αθήναις Εμπορικοῦ Απολόγου της Αγγλίας, εἶναι μᾶλλον ἐνθαρρυντική.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς στατιστικῆς τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς Ελλάδος διὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ τρέχοντος ἔτους εἶναι λίαν δυσμενῆ. Κατ' αὐτὰ ἡ εἰσαγωγή ἀνῆλθεν εἰς δραχμὰς 4.888.216.966 ἡ δὲ ἐξαγωγή εἰς δραχμὰς 1.739.438.630, ἥτοι τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου διὰ τοὺς πρῶτους ἑξὶ μῆνας τοῦ 1925 ὑπερέβη τὰ 3 δισεκατομμύρια. Τὴν οικονομικὴν ἰσοζυγίου γενικῶς διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, ὑπελογίζεται ὅτι ἐμφανίζει εἰσαγωγὴν μὲν 9 περίπου ἑκατομμυρίων λιγῶν, ἐξαγωγὴν δὲ 19 ἑκατομμυρίων, ἥτις σύνολον ἑλλείμματος γενικοῦ οικονομικοῦ ἰσοζυγίου (συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἐμπορικοῦ) περί τὰ 10 ἑκατομμύρια λίρας Αγγλίας.

**

Τὸ ζήτημα τῆς ἐξαγορᾶς τῶν ἀνατολικῶν σιδηροδρόμων διευθετήθη καταρισθέντων τῶν σχετικῶν προσυμφωνιών. Διὰ τὴν γραμμὴν Θεσσαλονίκης—Μοναστηρίου ἡ Ἐταιρεία ὑπεβίβασε τὰς ἀξιώσεις της εἰς 19 ἑκατομμύρια φράγκα. Διὰ τὴν γραμμὴν Θεσσαλονίκης—Γενεύης ἡ Ἐταιρεία δέχεται νὰ ἐκχωρήσῃ δωρεὰν εἰς τὸ Κράτος τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτῆς, ἐφ' ὅσον καὶ ἡ κυριότης ἀνήκει εἰς αὐτό, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἀποζημιωθῇ διὰ ποσὰ ὀφειλόμενα αὐτῇ ἐξ ἐπιτάξεων, μὴ ὑπερβαίνοντα δὲ τὰ 20 ἑκατομμύρια φράγκα γαλλικά.

Διὰ τὴν γραμμὴν Σβίλεγκρατ—Δεδέαγατς ἡ Ἐταιρεία ζητεῖ νὰ κρατήσῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν συναπτομένης νέας συμβάσεως.

Τὸ ναυτεργατικὸν ζήτημα διευθετήθη δι' αὐξήσεως τῶν μισθολογίων, ἥτις προεκάλεσε καὶ τὴν κατὰ 12 ο)ο περίπου αὐξήσιν καὶ τῶν ναύλων.

ὑπὸ ἑλληνικῆς ομάδος μηχανικῶν ὑπεβλήθησαν νέαι προτάσεις διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀποξηράνσεως τῶν ἑλῶν τῆς Μακεδονίας, καθ' ὅς τὰ ἔργα, ἐπὶ τῇ βάσει παλαιῶν σχεδίων, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκτελεσθῶσιν ὑπὸ πολὺ συμφέροντος ὁρους. Ἡ ὑποβολὴ τῶν προτάσεων τούτων πιθανὸν νὰ ματαιώσῃ τὴν δημοσίευσιν τῆς κυρωθείσης συμβάσεως τῆς Ἐταιρείας «Φαουντέσιον».

Ὁ ἐκπαισμός τῆς δοξαμῆς, κατὰ τὸ λήξαν επτάήμερον, ἐσυνεχίσθη μὲ ἀνησυχαστικὴν ἔντασιν. Αἰτιολογούμεναι, φέρουσιν ἐξακολούθησιν τῆς τάσεως ταύτης καὶ διὰ λόγους πραγματικούς, ἀλλὰ κυρίως καὶ διὰ λόγους ψυχολογικούς, ὡς ἐκ τῆς ἀνωμάλου πολιτικῆς καταστάσεως.

T.

Η ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ

Ἐκυρώθη ἡ ὑπογραφεῖσα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας μεταξὺ τοῦ ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ ἑλληνογαλλικοῦ διλλου σύμβασις τοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ καὶ ἠλεκτροκινήσεως Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ προσαστείων τροποποιηθέντων τινῶν ἐκ τῶν ὁρῶν τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου.

Μεταξὺ τῶν ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας ἀναλαμβάνει ἡ Ἐταιρεία εἶναι ἡ παραγωγὴ ἀφθονωτέρου ρεύματος φωτιστικοῦ καὶ κινητηρίου, ἡ κατασκευὴ τούτου ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ τῆς Ὀμονοίας μέχρι τοῦ σταθμοῦ τῆς Ἀττικῆς, ὡς ἐπίσης τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς—Κηφισσίας, ἡ κατάρρησις τῶν γεφυρῶν τοῦ Ν. Φαλήρου καὶ Πειραιῶς διὰ τῆς ἀπλοποιήσεως τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου τῆς γραμμῆς ταύτης, ἡ κατασκευὴ ὑπογείου Κεντρικοῦ Σταθμοῦ, ὅστις θὰ κατασκευασθῇ ὑπὸ τὴν πλατείαν Ὀμονοίας. Ἐπίσης ὁ ὁμιλος θὰ κομίσῃ κατ' ἀρχὰς 50 νέα τροχοδρομικὰ δ-

χήματα. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν θὰ αὐξάνῃ ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἀπαιτήσεων τῆς κινήσεως τοῦ κόσμου.

Αἱ κυριότεραι γραμμαὶ θὰ εἶναι: προσέκτασις τῶν γραμμῶν Ἀχαρνῶν καὶ Σεπολίων, Πατησίων, Λεβιδίου πρὸς τὴν Κυψέλην, Παλαιοῦ Φαλήρου μέχρις «Ἐντεν», γραμμῆς λεωφόρου Ἀλεξάνδρας μέχρι Χαλανδρίου.

Ἐπίσης θὰ καταρτηθῶσιν τὰ τρέα τῆς ὁδοῦ Σταδίου καὶ τῆς ὁδοῦ Βουκουρεστίου καὶ θὰ ἀντικατασταθῶσιν δι' αὐτοκινήτων τῆς ἑταιρείας.

Ἡ Ἐταιρεία πρὸς τοῦτοις ὑποχρεοῦται νὰ χορηγήσῃ ὡς καύσιμον ὕλην λυγνίτην μόνον ὅταν ἐλαττώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ρεύματος.

Τὸ πρῶτον μέρος τῶν προβλεπομένων νέων ἔργων θὰ συντελεσθῇ ἐντὸς 9 μηνῶν, τὸ σύνολον δὲ τῶν ἔργων ἐντὸς 2 1)2 ἔτων.

Ὡς ἀνακοινουῦνται ἀκριδῶς εἰς τὴν σύμβασιν ἐτέθη βασικὸς καὶ κυριώδης ὅρος, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ κοινότης συμφερόντων μεταξὺ καταναλωτῶν καὶ ἑταιρείας.

Διὰ τῆς συμβάσεως ἡ ἑταιρεία ὑποχρεοῦται εἰς τὴν παραγωγὴν ρεύματος 45 χιλ.

κιλοβάτ ἀντὶ τῶν 7 1)2 χιλ. κ. τῆς προκατόχου.

Τὸ προνόμιον τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἑταιρείας καθωρίσθη εἰς 35 ἔτη. Μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν τῆς χρονικῆς ταύτης περιόδου τὸ ἑλληνικὸν Δημόσιον δικαιούται εἰς τὴν ἐξαγορὰν ἀνὰ 5 ἔτη.

Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην συνομολογεῖται ἐν Λονδίνῳ δάνειον 2 ἑκατομμυρίων ἀγγλικῶν λιγῶν με τὸν 5 1)2 ο)ο κατ' ἀνῶτατον ὅριον καὶ με ἐγγύτην τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἐξοφλητέον εἰς 23 ἔτη. Τὸ δάνειον τοῦτο θὰ καλυφθῇ ἐν Αγγλίᾳ διὰ τῆς ἐκδόσεως ὁμολογιῶν.

Κατόπιν τῆς συμβάσεως ταύτης ἡ ἡδὴ ἠλεκτρικὴ Ἐταιρεία συγχωνεύεται μετὰ τοῦ ἑλληνοαγγλικοῦ Ὀμίλου.

Κατόπιν τῶν ἐπενεχθεισῶν τροποποιήσεως, ὁρίζεται εἰς τὴν σύμβασιν ἡ τιμὴ τῶν εἰσιτηρίων κατ' ἀνώτατον ὅριον διὰ μὲν τοὺς τροχοδρομοὺς εἰς 18 1)2 χροῦσά λεπτά, διὰ δὲ τὸν ἠλεκτρικὸν σιδηροδρόμον Ἀθηνῶν—Πειραιῶς εἰς 19 χροῦσά λεπτά. Εἰς τὰ 19 λεπτά προστίθενται ἔτερα 8 διὰ τὸ μεταξὺ Ἀθηνῶν—Κηφισσίας διάστημα.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΤΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Εἰς τὰς ἀπείρους μέχρι σήμερον διατυπωθείσας ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ τε ἡμερησίου καὶ περιοδικοῦ τύπου γνώμας, ἐπὶ τῶν διαφορῶν γενικῆς καὶ λεπτομερειαικῆς φύσεως θεμάτων, τῶν ἔχοντων σχέσιν μετὰ τὸ συναλλαγματικὸν ζήτημα τῆς Χώρας μας, ἡλθον νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ ἀντιλήψεις τοῦ διευθυντοῦ τοῦ «Οἰκονομολόγου Ἀθηνῶν», δημοσίᾳ πρὸς ἡμερῶν ἀναπτύξαντος ταύτας, ἐνώπιον ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου ἀρμοδίων καὶ εἰδικῶν, ἐπιστήμων καὶ μὴ.

Ἡ ἀξιέπαινος σαφήνεια μεθ' ἧς ὁ ὁμιλητὴς ἐχειρίσθη τὸ λεπτὸν ἄλλως τε, θέμα του, ἡ παράταξις πλείστον γνωμῶν κορυφαίων ἑνῶν οἰκονομολόγων, τὰ παραδείγματα καὶ οἱ παραλληλισμοὶ δι' ὧν ἔσχε τὴν ἐμπνευσιν νὰ πλουτίσῃ τὴν ἀγόρευσιν του καὶ τὰ ὁρθότατα συμπεράσματα τὰ ὁποῖα ἐξήγαγεν ἐκ τῶν ἐπιστημονικῶν δεδομένων καὶ ἐκ τῆς μέχρι σήμερον κτηθείσης παγκοσμίου πείρας, οὐδὲν ἀφῆκαν κενὸν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς γνώμης ὅτι ἡ δέσμευσις τῆς ἐλευθερίας τῶν συναλλαγῶν, ἄσκοπος καὶ ὀλεθρία ἀποβαίνει

εἰς τὸ νόμισμα μιᾶς Χώρας.

Εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ὅλης ἀγορεύσεως οὐκ ὀλίγον συνετέλεσε καὶ ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἀγορευτοῦ σθεναρὰ ἐπίκρισις τῶν ἐνεργειῶν τοῦ τῶς Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅστις διὰ τῶν ἐπιπολαίων πρὸ μηνῶν δηλώσεων καὶ ἐνεργειῶν τοῦ ἐδημιουργήσε τότε τὴν σοβαρὴν χρηματιστηριακὴν καὶ οἰκονομικὴν κρίσιν, εἰς ἣν κατὰ τὸ πλεῖστον ὀφείλεται ἡ ἔκτοτε χειροτέρευσις τῆς συναλλαγματικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου.

Κατόπιν τῆς διὰ τῆς ἀγορεύσεως ταύτης ἐκλαϊκεύσεως, δύναται τις εἰπεῖν, τῶν περὶ συναλλάγματος παγκοσμίων ἀντιλήψεων καὶ γνωμῶν, ἡλίκετο ὅτι οὐδεμία πλέον ἡδύνατο νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ὁμιλοῦντες ἀρχαὶ θὰ ἐσπεύδον νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ταπεινὴν τῶν κρατικῶν μέτρων καὶ ἐπεμβάσεων ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος, ἀποδίδουσαι τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰς συναλλαγὰς.

Δυστυχῶς οὐδεμία μέχρι τῆς στιγμῆς ἐξεδηλώθη τοιαύτη ἐπίσημος πρόθεσις, τὰ ἀπὸ

μηνών περιοριστικά των συναλλαγών μέτρα εξακολουθοῦν ισχύοντα, τὰ δὲ ἐκ τούτων θλιβερά ἀποτελέσματα καθίστανται ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐναργέστερα.

Τὸ ἐπὶ Λονδίνου συναλλάγμα ὑπερέβη τὸ ἐλπίετον τῶν 350 δραχ. ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐπὶ ὁλόκληρον διετίαν εἶχεν ἀπομακρυνθῇ καὶ οὐδὲν γεγονός ἐμφανίζεται παρέχον τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ κακὴ ἐξέλιξις τῆς δραχμῆς θ' ἀναχαιτισθῇ.

Δὲν εἶναι βεβαίως κοινῶς γνωστὰ αἱ ἀντιλήψεις ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ ἀρμόδιοι ἀρχαὶ ἐπιμένουσι εἰς τὴν διατήρησιν τῶν δεσμευτικῶν τῶν συναλλαγῶν μέτρων, ἀλλὰ κατὰ λογικὴν κρίσιν δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀποδοθῶσιν αὐταὶ ἢ εἰς τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἐλευθερία τῶν συναλλαγῶν θὰ εἴχεν ὡς συνέπειαν τὴν περαιτέρω ἔκπτωσιν τῆς δραχμῆς.

Τὸ τοιοῦτον ἀποτελεῖ βεβαίως μίαν γνώμην, ἀλλ' οὐχὶ σοβαράν, διότι ἐὰν μὲν ἡ φοβουμένη νέα ἔκπτωσις προσέλθῃ ἐκ κερδοσκοπικῶν συνδυασμῶν, θὰ εἶναι παροδικὴ καὶ πρόσκαιρος, θὰ τὴν διαδεχθῇ δὲ κατὰ φυσικὸν Νόμον, μία ἀντίθετος τροπὴ, ἡ πρὸς βελτίωσιν κίνησις.

Εἰάν ἐξ ἀντιθέτου ἡ ἔκπτωσις προσέλθῃ ἐκ πραγματικῶν αἰτίων εἰς ριζικὰς ἀφορμὰς ὀφειλόμενων, τότε πῶς εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ δεκτὸν ἢ παρ' ὅλα τὰ ἐν ἰσχύϊ δεσμευτικά μέτρα δὲν θὰ ἐκδηλωθῇ ὁπωσδήποτε, ἢ ἐμφανίσαι τῆς κακῆς καταστάσεως;

Καὶ τὸ θέμα ἔχει ἐξαντληθῇ καὶ ὀφθαλμοφανῆς ἔχει καταστῇ τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἐλευθερία τῶν συναλλαγῶν ἐπιβεβλημένην ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τῶν ἀρμοδίων, ὅχι μόνον διὰ τοῦ ἀπείρου γνωστοῦ συνηγοροῦντος λόγου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ κατορθωθῇ ἡ ἐκ τῆς ἐλευθερίας συναλλαγματικῆς ἀγορᾶς ἐκ νέου ἀντήλθαι σημαντικῶν ποσῶν συναλλάγματος καὶ δημιουργίας νέου παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπέζῃ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος.

Καθὼς μὲν οὖν σήμερον ἐπανειλημένως ἀπεδείχθη, ἡ ὑπαρξίς σημαντικοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος, καταλλήλως καὶ μετ' ἐπιμελείας χρησιμοποιουμένου, ἀρίστα δύναται ν' ἀποδοθῇ ἀποτελέσματα εἰς τὴν ἀναχαίτισιν οἱ σήμερον κερδοσκοπικῆς κινήσεως ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος. Αἱ διηκεῖς ὀφειλόμενα ἐν πολλοῖς αἰτία, δύναται λίαν ἐπιτυχῶς νὰ πολεμηθῶν διὰ τῆς ἀντιρροδέξεως ἐπεμβαίνοντος καὶ ἀπομειωμένου ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἐκείστοτε κερδοσκοπι-

κὴν ροπὴν τῆς ἀγορᾶς. Μία ἀπότομος κερδοσκοπικὴ πτώσις τῆς δραχμῆς ἀντιμετωπιζομένη δι' ἀθρόων πωλήσεων ἐκ τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος καὶ μία ἐξ ἀντιθέτου ἀπότομος ἀλλ' ἐπίσης κερδοσκοπικὴ βελτίωσις αὐτῆς, ἀναχαιτιζομένη δι' ἀθρόων ἀγορῶν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἀποθέματος, δὲν δύναται ἢ ν' ἀποτελέσῃ μέτρον σοβαρότατον διὰ τὸν περιορισμὸν τῶν ψυχολογικῶν καὶ κερδοσκοπικῶν κυρίως διακυμάνσεων, ἐντὸς βεβαίως τῶν ὁρίων τὰ ὁποῖα διαγράφονται ἐκ τῶν προβλέψεων τῆς πραγματικότητος ἐπὶ τὴν ἐξέλιξιν τῆς δραχμῆς.

Ὅσον ὅμως τελεσφόρον δύναται νὰ κινήθῃ τὸ συναλλαγματικὸν ἀπόθεμα καταλλήλως χρησιμοποιούμενον, τόσον ἀντιθέτως καταστρεπτικὸν δύναται τοῦτο ν' ἀποβῇ, ἀδεξίως καὶ ἀτέχνως χρησιμοποιούμενον.

Πολλάκις παρετηρήθη μέχρι σήμερον κακὴ, χρησιμοποίησις τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος καὶ ἀμέσως κατέστησαν ἐμφανῆ τὰ ἐκ ταύτης ὀλέθρια ἀποτελέσματα.

Ἡ ὑπαρξίς ἀποθέματος πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ συνδυάζεται μετὰ τὸν λελογισμένον σκόπιμον καὶ ἐπιδέξιον χειρισμὸν αὐτοῦ.

Τὴν ἀνάγκην δημιουργίας συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος δὲν θ' ἀναγνωρίσουν ἄρα γε οἱ ἀρμόδιοι εἰδικοί; Καὶ ἐν καταφατικῇ περιπτώσει δὲν θὰ παραδεχθῶν ὅτι ἡ δημιουργία τοιούτου, μόνον διὰ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος συναλλαγῶν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ;

A. N. Z.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ὅσοι τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ν. Ἐποχῆς» ἐπαιρηθέντες τὰ τεύχη τοῦ α' ἔτους ἀπὸ τὰ περίπτερα πωλήσεως καὶ τὰ πρακτορεῖα ἐφημερίδων δύνανται νὰ ζητήσωσι διὰ δελταρίου τῶν τῶν πένταξ τῶν περικομένων τοῦ α' τόμου, ἀπαράτητον συμπλήρωμα τῆς σειράς τῶν τευχῶν τῆς «Νέας Ἐποχῆς» τοῦ α' ἔτους. Ὁ πένταξ ἀποστέλλεται δωρεάν.

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΚΟΥΛΟΥΔΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ)

ΕΠΤΑ ΜΗΝΩΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΙΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΟΣ.—ΑΙ ΠΙΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ—Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ—ΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΕΣΒΕΙΣ.—ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΣΤΕΜΜΑΤΟΣ

(Συνέχεια τῆς συνεντεύξεως)

Εὐθὺς ὡς εἶπε ταῦτα ὁ κ. Guillemin ἀπήντησα: βλέπετε λοιπὸν κύριοι, ὅτι πᾶν ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς σὰς εἶπομεν ἦτο ἀκριβὲς καὶ εἰλικρινές, ὅτι οὐδέποτε ἐσκέφθημεν νὰ ἐγείρωμεν οὐδὲ τὸν μικρὸν μας δάκτυλον κατὰ τῶν Συμμαχικῶν Στρατευμάτων, ὅτι θὰ τηρήσωμεν οὐδετερότητα λίαν εὐμενὴ πρὸς ὑμᾶς καὶ ὅτι θὰ σὰς παράσχωμεν πάσας τὰς εὐκολίας ἐν Μακεδονίᾳ, τὰς συμβιβάζομενας πρὸς τὴν τηρήσιν τῆς οὐδετερότητος, πρὸς τὰ κυριαρχικά μας δικαιώματα καὶ πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ μας. Ἀλλ' ὑμεῖς οὐχὶ μόνον δὲν ἠθελήσατε νὰ λάβητε ταῦτα ὅπως ὀφεί, ἀλλὰ τοῦναντίον προέβητε εἰς πράξεις ἐναντίον μας, ὅς οὐδὲ τὸ στοιχειωδέστερον δίκαιον μεταξὺ τῶν Ἑθνῶν δικαιολογεῖ. Ἐνταῦθα ἀπηρέθησα ὅλας τὰς ἐχθρικές πρὸς ὑμᾶς πράξεις των, ἀπὸ τῆς πρώτης κατακρατήσεως τῶν πλοίων μας μέχρι τῆς χθεςαύτης ἐν Σύρῳ ἀποπείρας.

Δὲν ἐνθυμούμαι, εἶπον, ἐν τῇ ἱστορίᾳ νὰ συνῆλθῃ ἄλλοτε τοῦτο, ὅτι τέσσαρες Δυνάμεις, αἱ ἰσχυρότεραι ἐπὶ τῆς γῆς, συμπεριεφέρθησαν πρὸς Κράτος μικρὸν καθ' ὃν τρόπον ὑμεῖς συμπεριεφέρθητε πρὸς τὴν Ἑλλάδα, χωρὶς καὶ νὰ ἡμεῖς ἐμπόλεμοι. Ποῖον σκοπὸν, παρακαλῶ, εἶχον τὰ μέτρα σὰς ταῦτα; Ὁ Πρὸς τῆς Γαλλίας ἀπήντησεν, ὅτι αἱ Δυνάμεις ἐφρόνουν ὅτι διὰ τῶν μέτρων τούτων θὰ παύειν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιχειρήματα νὰ πεῖσῃ τὴν Γερμανίαν ὅτι ὑπέκεινται εἰς τὴν Entaite, ἥτις τὴν πιέζει, καὶ τοῦτον ἔνεκα νὰ μὴ παραβιάσῃ τὴν οὐδετερότητα τῆς εἰσερχομένης εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Μακεδονίαν κατόπιν τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων. Ἀπήντησα ὅτι οὐδέποτε ἐζητήσαμεν ἡμεῖς νὰ μᾶς παράσχων τοιούτου εἶδους ἐπιχειρήματα οὐδὲ θὰ ἦσαν οἱ Αὐстро-γερμανοὶ τόσον ἀφελεῖς, ὥστε ἀπέναντι τοιούτων ἐπιχειρημάτων νὰ σταματήσωσιν. Ἄφου ἐπανειλημένως μᾶς ἐδήλωσαν καὶ τὸ εἶπομεν εἰς τὴν Entaite—ὅτι ἀνίσως

αὕτη ἠθέληεν χρησιμοποιήσῃ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ Μακεδονίαν ὡς ὁρμητήριον ἐπιχειρήσεων, οἱ Αὐτρο-γερμανοὶ θὰ ζητήσωσι παρ' ἡμῶν ἐκεῖ τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ προνομίας, τουτέστι θὰ εἰσέλθωσι καὶ οὗτοι εἰς τὰ ἐδάφη μας.

Προέβητε, ἐπαναλέγω, —εἶπον εἰς τὸν Πρεσβευτὴν.— εἰς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἀδικαιολόγητα καθ' ἡμῶν μέτρα, ἵνα καταλήξῃτε εἰς ὅ,τι σὰς ἐπρότεινα τὴν 14ην τοῦτου τοῦ μηνός, τουτέστι ν' ἀναθέσωμεν ἐκατέρωθεν εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀρχὰς τὴν φροντίδα νὰ ἀνεύρωσι τὸν τρόπον τῆς πραγματοποιήσεως τῶν αἰτημάτων σας, ἐντὸς τῶν ἐπιβεβλημένων ὁρίων τῆς ανεξαρτησίας τοῦ Κράτους, τῆς διατηρήσεως τῆς οὐδετερότητός μας, καὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἀναγκῶν τοῦ στρατοῦ μας, τοῦθ' ὅπερ εἶναι ἡ ἐντολὴ ἣν ἐδώκαμεν νῦν ἡμεῖς μὲν εἰς τὸν Ἀντισυνταγματάρχην κ. Πάλην, ὑμεῖς δὲ εἰς τοὺς Στρατηγούς Sarrail καὶ Mornoe. Ἀλλ' ὑπάρχει καὶ τι πλέον τοῦτου, αὐτό, εἰς τὸ ὁποῖον νῦν κατελήξθημεν, ἐπρότεινα πρὸ ἐνός μηνός εἰς τὸν κ. Guillemin τὴν 28) 10 Νοεμβρίου, κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐπισκεψίμην ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τῆς M. Βοεττανίης, ὅτε τῷ εἶπον ὅτι, ἐπειδὴ οὔτε ἐγὼ οὔτε ἐκεῖνος—ὡς μὴ ἐδήλωσεν—ἔχομεν στρατιωτικὰς γνώσεις, προτείνω ὅπως, προκειμένου περὶ στρατ. ζητημάτων, τ' ἀναθέσωμεν εἰς τὴν ἀπὸ κοινῆς μελέτην τῶν ἀρμοδίων στρατιωτικῶν μας, τὰ πορίσματα δὲ τούτων νὰ γίνωσι κατόπιν ἀντικείμενον συνεννοήσεως μεταξὺ ἡμῶν τῶν πολιτικῶν. Ὁ κ. Guillemin μοι εἶπε τότε ὅτι θέλει ἀναφέ-

Μεταδὲ τῶν πλεον διατρεχομένων Ἑλλή-
νικῶν οἰκογενειῶν τῶν Καρδίων εἶναι αἱ τοῦ
Ἰωάννου Κομνηνοῦ, τοῦ Ἰωάννου Λέκα,
τοῦ Πέτρου Ἀμβροσίου (Ambrosi), τοῦ
Θεοδοίου Παλά, τοῦ Νικολάου Πετρά, τοῦ
Μιχαήλ Φιλίππου (Philippou) τοῦ Δημητρίου

ρει τοῦτο εἰς τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ μετὰ τέσσαρας ἡμέρας μοὶ ἀνεκοίνωσεν, ὅτι αὕτη θεωρεῖ τὴν πρότασιν ὡς παρουσιάζουσαν δυσκολίας, τουτέστι τὴν ἀπέρριψε. Σήμερον τὴν ἀπεδέχθητε, ἀλλὰ τοιοῦτοτρόπως, ἀπολέσατε ἕνα ὀλόκληρον μ. ἢ ν. α., μ. ἢ ν. α. πολὺ τιμὴν διὰ σᾶς, διότι ἡμεῖς κατ' αὐτὸν δὲν ἀπολέσαμεν ἄλλο τι, εἰμὶ δαπάνην τοῦ ἐν ἐπι-στρατεύσει στρατοῦ μας.

Οἱ Πρεσβευταὶ ἤκουον πάντα ταῦτα σιωπῶντες καὶ ἀνευ τινὸς ἀντιλογίας.

Ὅτε δὲ ἐτελείωσα, ὁ Πρέσβης τῆς Γαλλίας καὶ μετ' αὐτὸν ὁ τῆς Ἀγγλίας, εἶπον, ὅτι νῦν, ὅτε τὰ πράγματα ἐνωμαλύνθησαν, καὶ εὐθὺς ὡς καὶ οἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ στρατιωτικοὶ ἀποδεχθῶσι τὰ συμπεφωνημένα, θ' ἄρθωσι πάντα τὰ μέτρα, καθ' ὅν παρεπονέθη, ἡ δὲ Γαλλικὴ Κυβέρνησις, ὡς εἶχεν ἄλλως τε πρό-τινος δηλώσει ὁ κ. Briand, θὰ εἶναι εὐτυχῆς νὰ παράσχω πρὸς τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν δυνα-τὴν εὐκολίαν, εἴτε χρηματικὴν εἴτε ὀλικήν. Ἀπῆλθον εὐχαριστοῦντες με καὶ πάλιν διὰ τὴν ἀναγγελθεῖσαν αὐτοῖς μεταστάθμισιν τοῦ Ε'. Σώματος, ἣν ἐθεώρησαν ὡς ἀποδείξιν ἔμπρακτον τῶν διαθέσεων τῆς Ἑλλάδος πρὸς διευκόλυνσιν τῶν Συμμαχικῶν στρατευμάτων.

Στ. Σκουλούδης

Κατὰ τὴν συνομιλίαν μετὰ τῶν Πρεσβευτῶν τῶν Δυνάμεων τῆς Συνεννοήσεως, λαβοῦσαν χώραν τῇ 27 Νοεμβρίου 1913 πρὸ ἡμῶν.

Συνεφωνήσαμεν :

1ον) Ὅτι δὲν θὰ ἐκκενωθῇ ἡ Θεσσαλονίκη, ἀλλ' ὅτι θὰ μείνῃ ἐν αὐτῇ ἡ υπάρχουσα Μεραρχία.

2ον) Διὰ τὸν Σιδηρόδρομον. Ἐὰν τὸ νῦν προσωπικὸν δὲν εἶναι ἐπαρκές, θέ-λομεν τὸ αὐξήσει, εἰς τρόπον ὥστε νὰ παράσχω τὴν μεγαλυτέραν ἀπόδοσιν, ἀλ-λά πάντως δι' Ἑλλήνων ὑπαλλήλων, οὐ-δένα δὲ ξένον θὰ δεχθῶμεν ἐν τῇ δια-χειρίσει.

3ον) Ὅτι κατὰ πάσης ἐργασίας πρὸς δυνάμειν (posifion défensive) ἡ καταλή-ψεως οὐχὺς θέσεως, δὲν θέλομεν μὲν ἀντιστῆ ἐνὸς πλάτους, ἀλλὰ θέλομεν διαμαρ-τυρηθῇ δι' ὅλης ἡμῶν τῆς δυνάμεως, οὐ-χὶ δὲ τυπικῶς.

4ον) Ἐν ἡ περιπτώσει τὰ Συμμαχικὰ στρατεύματα διὰ τῶν κινήσεων αὐτῶν ἤθελον προσελκύσει τὸν πόλεμον εἰς τὸ ἡμέτερον ἔδαφος, τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύ-ματα θὰ παραμερίσωσι καὶ θ' ἀφήσωσι τοὺς ἀντιπάλους νὰ λύσωσι τὰς διαφορὰς τῶν.

5ον) Περὶ Καράμπουργου οὐδεμίαν συζήτησιν ἐδέχθημεν, ἀφοῦ ὁ Βασιλεὺς ἔδωκεν τὸν λόγον του ὅτι δὲν θέλομεν κάμει χρῆσιν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐναντι πυρο-βολείων ἐναντίον τῶν Συμμαχικῶν στρα-τευμάτων. Ἐπειδὴ δὲ, ἐπιθυμοῦντες νὰ διευκολύνωσι τὴν λύσιν τῶν ὑφισταμέ-νων δυσχερειῶν οἱ Πρέσβεις μὲ ἠρώτη-σαν, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐξ οὐκείας θελήσει-ωσεν δὲν θὰ ἦτο διατεθειμένη νὰ σταμα-τήσῃ τὰς γενομένας ἐπισκευὰς, ἀπῆντησα ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἀπίθανον νὰ πράξῃ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, κυρίως ἐνεκα ἐλλείψεως χρημάτων. Ζωηροτάτην ὅμως εὐχαρί-στησιν ἐξεδήλωσαν πάντες, ἰδίως δὲ οἱ τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, ἐπὶ τῇ αὐτορ-μήτῳ ἀναγγελίᾳ ὅτι διατάχθη ἤδη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ μεταστάθμισις τοῦ Ε'. Σώματος Στρατοῦ ἀνατολικώτερον, οὕτως ὥστε ν' ἀφεθῇ ἐλεύθερος ὁ πρὸ τῆς Θεσσαλονίκης χώρος μέχρι τῶν συνό-ρων. Ἐδήλωσαν ὅτι τοῦτο εἶναι μεγάλη παραχώρησις, ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος.

Στ. Σκουλούδης

Συνομιλία μετὰ τοῦ Πρέσβους τῆς Αὐστρίας κ. Szilassy τὴν 2 Δεκεμβρίου 1913.

Ὁ Πρέσβης τῆς Αὐστρίας μοὶ ἀνεκοίνω-σεν ὅτι ἔλαβεν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὸν ὡς ἐννημῆρον ἐμπιστευτικὸν τηλεγράφημα, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 6 Δεκεμβρίου ἐ. ε. ἐκ Βι-έννης, μόλις σήμερον ἀφικόμενον, ἐνεκα τῆς ἐπὶ οὗτω ἤδη ἡμέρας διακοπῆς τῆς τηλεγρα-φικῆς συγκοινωνίας μετὰ τῆς Κεντρικῆς Εὐ-ρώπης. Ὅτι ἔχει ἐντολὴν ν' ἀνακοινώσῃ τοῦτο ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βα-σιλέα, ἀλλὰ, τοῦτον ἀσθενούντος, ἔκρινε πρό-πον νὰ τὸ ἀνακοινώσῃ εἰς ἐμὲ παρακαλῶν νὰ τὸ διαβιβάσω πρὸς τὸν Βασιλέα κατὰ πρῶ-τὴν εὐκαιρίαν. — Ἀπῆντησα ὅτι προθύμως θέλω πράξαι τοῦτο, εὐθὺς ὡς ἡ Α. Μ. ἤθελε μοὶ παράσχω ἀγρόασιν, τότε δὲ ὁ Πρεσβευ-τῆς μοὶ ὑπηγόρευσε τὴν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ πρωτοτύπου ἐκ τοῦ προχείρου μετάφρασιν ταύτην : Εἰσθε ἐξουσιοδοτημένοι

νὰ ἐγγυηθῇτε ἀπολύτως πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ἀπὸ μέρους μας καὶ ἐν ἀλληλεγγύῃ μετὰ τῶν ἡμετέρων συμμάχων, ὅτι τὸ ἔδα-φος, τὸ ὅποσον ἡ Α. Μ. ἤθελε τυ-χὸν κηρύξει ὡς ἔδαφος πολεμι-κόν, θέλει μείνῃ ἔδαφος Ἑλληνι-κόν, τὰ δὲ συμμαχικὰ στρατεύματα οὐδὲ στιγμὴν θέλουν διαμαρτυρεῖν ἐν αὐτῷ ἐπὶ πλέον τοῦ ἀπολύτως ἀ-ναγκαίου χρόνου ὅπως φθάσωσι εἰς τὸν στρατιωτικὸν σκοπόν, ὅς-τις ἀποκλειστικῶς ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν (débarasser) τοῦ Ἑλλη-νικοῦ ἔδαφους.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ κ. Szilassy ἐπανέλαβε δις, ὅτι ἐκ τοῦ προχείρου μετάφραζει, τὸν ἠρώ-τησα ἐὰν δὲν θὰ εἶχεν τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ ἀνακοινώσῃ βραδύτερον ὀριστικὴν με-τάφρασιν τοῦ τηλεγραφήματος τούτου, δι' ἐπιστολῆς του. Ἀπῆντησεν ὅτι : καί-τοι ἐν τῷ τηλεγραφίᾳ δὲν ὑπάρ-χει ἡ συνθήκη ὅσους «ν' ἀφήσῃ ἀντι-γραφὸν ἐὰν ζητηθῇ», φρονεῖ ὅτι ἐν τῇδε τῇ περιπτώσει δύναται νὰ τὸ πράξῃ, καὶ θέλει τὸ πράξῃ, πα-ρεκάλει δὲ πρὸς τοῦτο νὰ εἴπω εἰς τὴν Α. Μ. ὅταν τῇ ἀνακοι-νώσω τὸ τηλεγράφημα, ὅτι ὁ Πρε-σβευτῆς διατελεῖ εἰς τὴν διάθεσιν

τῆς, ἐὰν ἡ Μεγαλειότης του ἐπιθυ-μεῖ νὰ τὸν ἔδῃ. — Τοῦτε προθύμως ὑπεσχέθην παρακαλέσας καὶ ἐγὼ τὸν Πρέ-σβην νὰ γνωρίσῃ εἰς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότη-τα τὸν Βαρῶνον Μπούριαν, ὅτι εὐχαριστῶ ἐπὶ τῇ πρὸς με ἀνακοινώσει τοῦ τηλεγραφή-ματος, ὅπερ κατὰ τὴν πρώτην ἀγρόασιν μου παρὰ τῷ Βασιλεῖ θέλω τῷ ἀνακοινώσαι.

Εἶτα μοὶ ὠμίλησε περὶ τῆς μεταφορᾶς τοῦ ἀτμοπλοίου Marienbad ἐκ Πατρῶν εἰς Πειραιᾶ, ἀναγνούς σχετικὴν οἰκητικὴν δια-κοίνωσιν δι' ἧς ζητεῖ ἐγγυήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὴν ἀσφαλείαν τοῦ σκάφους καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐμπορευμάτων κατὰ τὸν πλοῦν, πα-ρεκάλει δὲ, ὅπως εἰ δυνατόν, ἀντὶ τῆς Σαλαμίνας μεταφερθῇ τὸ πλοῖον εἰς Πει-ραιᾶ, ἐνθα ἐδοῖσκοντο ἡγκυροβολημένα καὶ ἕτερα τινὰ Γερμανικὰ ἀτμόπλοια τῆς αὐτῆς κατηγορίας, εὐχεσέσκειρον δὲ δύνανται οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Lloyd νὰ τὸ ἐπισκέπτωνται ἐκεῖ, καὶ νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς συντηρήσε-ως του, ἢ εἰς Σαλαμίνα, ὅπου ἡ μετάβασις ἐν γένει, ἰδίως δὲ ἐν καιρῷ χειμῶνος, εἶνε πολὺ δυσκολωτέρα. Ἀπῆντησα ὅτι περὶ τοῦ-του θέλω συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ κ. Ὑπουρ-γοῦ τῶν Ναυτικῶν, καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ τι τὸ κωλύον, θὰ προπαθήσωμεν νὰ τὸν εὐ-χαριστήσωμεν.

Στ. Σκουλούδης

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕΣ

ΑΙ ΚΑΡΥΑΙ ΤΗΣ ΚΟΡΣΙΚΗΣ

Ἡ Ἑλληνικὴ κοινότης τῶν Καρυῶν, ὡς προείπομεν διατηρεῖ δημοτικὸν σχολεῖον ἀο-ρένων καὶ θηλέων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Ἑλ-ληνος διδασκάλου ἐν ᾧ διδάσκειται καὶ ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα ὑπὸ Γάλλου διδασκάλου. Τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον συντηρεῖται ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς κοινότητος Μασσαλίας ἥτις καταβάλλει τὸν μισθὸν τῶν διδασκάλων καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδα, ὡς ἐπίσης καταβάλλει καὶ τοὺς μισθοὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἱερέως καὶ τοῦ ψάλτου τοῦ μοναχικοῦ Ἑλληνικοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος. Τῷ 1918—1919 ἐφοί-τουν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον Καρυῶν περὶ τοὺς 75 μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι. Τὰ βιβλία παρεῖχοντο δωρεάν εἰς τοὺς μαθη-τὰς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Μασσα-λίας ἥτις ἐχρὶ προκίσει τὸ σχολεῖον καὶ με

χρίστας τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος, τῆς Βαλκα-νικῆς Χερσονήσου, τῆς Κρήτης καὶ τῶν νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους. Τὰς δύο αἰδοῦ-σας τοῦ σχολείου κοσμοῦν αἱ εἰκόνας τῶν ἡρώων τοῦ εἰκοσι ἑνὰ καὶ τοῦ ἡσίου Χρι-στοῦ, ἀνωθεν δὲ τῆς ἑδρας τοῦ διδασκάλου εἰς ὁρατὸν πλαίσιον καὶ με χρυσὰ γράμμα-τα ἀναγινώσκει τις τὸ ρητὸν «Εἰς οἶκόνος ἄριστος. ἀμύνεσθαι περὶ πάσης».

Μεταξὺ τῶν πλέον διακεκριμένων Ἑλλη-νικῶν οἰκογενειῶν τῶν Καρυῶν εἶναι αἱ τοῦ Ἰωάννου Κομνηνοῦ, τοῦ Ἰωάννου Λέκα, τοῦ Πέτρου Ἀμβροσίου (Ambrosi), τοῦ Θεοδώρου Παπα, τοῦ Νικολάου Πατρῶ, τοῦ Μιχαὴλ Φιλίππου (Phillipou) τοῦ Δημητρίου

ἀλλ' ἀπέναντι αὐτῆς ὠρθώθη πάντοτε βοηθός ἡ ἀτομικὴ ποιοτοβουλία, ἥτις εἰς πολὺς περιπτώσεις ἔχει θαύματα ἐπιτελέσει, οὕτω καιρὸς εἶνε καὶ εἰς τὸν τόπον μας νὰ αἰσθανθῶμεν βαθεῖα τὴν ἀνάγκην αὐτήν.

Ὑπῆρχεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν διὰ τὴν κινδυνεύουσάν ἐκ τῶν ξένων βλέψεων καὶ ἐπιδρομῶν Μακεδονίαν μας, ἡ ἀτομικὴ πρωτοβουλία δὲν διεδραμάτισε τὸν μικρότερον ρόλον πρὸς ὑπεράσπισίν της καὶ ἔδρασε ἀρκετὰ ἐπωφελῶς παρ' ὅλην τὴν πλημμελίαν της ὁργάνωσιν. Καὶ ἂν δὲν ὑφίστανται βεβαίως σήμερον οἱ κίνδυνοι ἐκεῖνοι εἰς τὴν αὐτὴν ἔντασιν αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι αἱ χῶραι αὐταὶ δὲν ἔχουν ἀνάγκην τῆς αὐτῆς ἐνισχύσεως καὶ προσοχῆς. Ἐὰν τότε εἶχον ἀνάγκην Ἡρώων πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν μαρτύρων των, ἡ ἀνάγκη αὐτὴ δὲν ἔπαυσε καὶ σήμερον πρὸς ὑποστήριξιν τῶν νέων μαρτύρων των καὶ διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐξύψωσίν των, ὅταν μάλιστα σκεφθῶμεν ὅτι παραπλεύρως τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν ὑπάρχουν ἔθνη καθαρῶς γεωργικὰ καὶ μὲ μέγαν ὁργανισμόν, χῶραι τῶν ὁποίων ὁ πληθυσμὸς καταπληκτικῶς αὐξάνει ὁσημέραι, αἱ δὲ Κυβερνήσεις των μεγάλας καταβάλλουσι φροντίδας νὰ τὰς ἀναπτύξωσιν ἐργαζόμεναι πολὺ συστηματικώτερον ἡμῶν.

Ὅταν ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας εὐρίσκονται αἱ ἐπαρχίαι αὐταὶ δὲν θὰ εἶναι βεβαίως ἱκανὸς ὁ δυστυχὴς προσφυγικὸς πληθυσμὸς των ἐκεῖνος ὅστις θὰ τὰς ὑποστηρίξῃ ἂν δὲν καταβληθῇ ἡ δέουσα προσοχὴ ἐκ μέρους ὅλων μας, ἵνα αἱ χῶραι αὐταὶ ἀνορθωθῶν, αἱ πλουτοπαραγωγικαὶ των δυνάμεις ἀναπτυχθῶν καὶ οἱ πληθυσμοὶ των ὁριστικῶς πλέον στερεωθῶν.

Καὶ αἱ μὲν Κυβερνήσεις θὰ ἀσχοληθῶν πιστευόμεν, μίαν ἡμέραν μὲ μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο ἂν κρίνωμεν ἐκ τῶν ἐσχάτως ἀποφασισθέντων μέτρων πρὸς ἀποξήρανσιν μέρους τῶν ἐλῶν των, ἰδρύσεως μερικῶν σταθμῶν, ἐξ ὧν καὶ ὁ καπνικὸς Σταθμὸς τῆς Ἀνατολ. Μακεδονίας διὰ τὸν ὁποῖον ἐπὶ τόσα ἔτη δὲν ἔγινε κἄν σκέψις πρὸς μεγάλην χαιρεκαλίαν

τῶν προοδευτικωτέρων εἰς ταῦτα γειτόνων μας, ἀλλ' ἐκεῖνο ποὺ θέλομεν ἰδιαιτέρως νὰ τονίσωμεν εἶνε ὅτι πρέπει καὶ ἡ ἀτομικὴ πρωτοβουλία νὰ συγκινηθῇ διὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ παρακινουσα καὶ ὑποβοηθοῦσα τὴν κρατικὴν ἐνέργειαν. Ἄν ἡ Μακεδονία καὶ Θράκη ἀπετέλουν τμήματα ἐνὸς Εὐρωπαϊκοῦ Κράτους τῆς Δύσεως, οὐκ μία ἀλλὰ δεκάδες ἑταίρειων κοινῆς ὠφελείας θὰ εἶχον ἡδὴ ἰδρυθῇ πρὸς μελέτην τῶν γεωργικῶν ζητημάτων τῆς χώρας, διὰ τὴν ὁργάνωσιν καὶ μόρφωσιν τῶν γεωργῶν της καὶ ἐν γενεὶ τὴν γεωργικὴν πρόοδον τῶν ἀναγεννωμένων αὐτῶν ἐπαρχιῶν.

Μία τοιαύτη Γεωργικὴ ἑταιρεία, νομίζομεν, ὅτι εἶνε ἀνάγκη ὑπὸ τῶν ἰδίων Μακεδονικῶν παραγόντων νὰ συσταθῇ μὲ κέντρον τὴν Θεσσαλονίκην καὶ μὲ σκοπὸν τὴν ἐκ παραλλήλου μὲ τὸ Κράτος μελέτην τῶν γεωργικῶν ἀναγκῶν καὶ ζητημάτων, κατ' ὁποδεῖξιν καὶ λήψιν ἐπιβοηθητικῶς τῶν ἀναγκαίων μέτρων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γεωργικῶν πληθυσμῶν τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης.

Εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι τοιοῦτοι ἀνιδιοτελεῖς σκοποὶ δὲν εἶνε τόσον γνωστοὶ παρ' ἡμῖν, οὐκ ἦτοον ἐν τούτοις ἔχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι ὅπως τῇ πρωτοβουλίᾳ καὶ ὑψηλῇ προστασίᾳ τοῦ Γεωργίου τοῦ Α' συνεστήθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἡ Ἑλληνικὴ Γεωργικὴ Ἐταιρεία ἐκ μόνων ἰδιωτικῶν κεφαλαίων καὶ εὐρέθησαν ἀρκετοὶ φιλοπάτριδες, οἵτινες τὴν ἐπρόκεισαν διὰ σοβαρῶν δωρεῶν, οὕτω καὶ σήμερον θὰ εὐρεθῶν οἱ εὐγενεῖς μιμηταὶ των διὰ νὰ ἐνισχύσουν μίαν τοιαύτην ὁργάνωσιν ἥτις θὰ εἶχε σκοπὸν αὐτὴν τὴν προστασίαν καὶ πρόοδον τῶν σπουδαιωτέρων Ἑλληνικῶν χωρῶν ἐκ τῆς εὐημερίας τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται καὶ τὸ μέλλον ὅλων μας.

Β. Γ. ΓΑΝΩΣΗΣ

— Λόγω πληθώρας ὕλης ἡ συνέχεια τῆς μελέτης τοῦ συνεργάτου μας κ. Κ. Βερροιοπούλου ἡ ἐν Γερμανίᾳ κίνησις πρὸς μεταρρυθμίσεις τοῦ τύπου θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχές.

ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΚΡΙΤΙΚΟΥ ΝΤΕ ΣΙΒΡΙΕ

Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Ἐπὶ τέλουςλοιπὸν—ἐνέμβριώδει βεβαίως καταστάσει—ἐπετεύχθη ὁ σχηματισμὸς τῆς ἐνιαίας ἀρχηγίας, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάγκη δι-επιστώθη ἀπὸ τὰ διδάγματα τῆς ἱστορίας. Τὰ Ἀγγλικά καὶ τὰ Γαλλικά στρατεύματα ἐσκίρτησαν ἀπὸ τῶν Σκάρπ μέχρι τῆς Ἀρκῶν ὑπὸ τὴν ὄθησιν ἐνὸς μόνου ἀρχηγού. Διότι τοιαύτη ἦτο ἡ εὐρύτης μιᾶς ἐπιθέσεως—μία μάχη γιγαντιαία καὶ ποικίλη ἀλλ' ἐνιαία ἐν τῇ δράσει της καὶ τῷ σκοπῷ της. Ὁ τελευταῖος οὗτος κατὰ σύμπτωσιν δὲν ἦτο γεωγραφικὸς. Κατὰ τὰ διδάγματα τῶν πολεμικῶν ἀρχηγῶν ὁ σκοπὸς ὁλόκληρος ἀπέβλεπε εἰς διάρρηξιν τοῦ ἐχθρικοῦ μετώπου καὶ κατόπιν εἰς μετατόπισιν καὶ καταστροφὴν τῶν ἀντιπάλων στρατευμάτων.

Τὸν ἀναγκαῖον αὐτὸν σκοπὸν μὲ παρόμοια μέσα ὁ στρατάρχης Φὸς ἐπέτυχε βραδύτερον, ὅταν κατόπιν νέας ἐκλειψέως τῆς ἐνιαίας ἀρχηγίας καὶ πρὸ τῶν τρομερῶν κινδύνων, ἐνεθρονίσθη, οὐκ ὡς ἀόριστος συναρμονιστὴς τῶν χωριστῶν ἐπιχειρήσεων, ἀλλ' ὡς κυρίαρχος δικτάτωρ. Κατὰ τὴν λατινικὴν ἐτοιμολογίαν ἦτο ὁ ἄνθρωπος ὁ ὑπαγορεύων κατηγορηματικὰς διαταγὰς εἰς τὰς ὁποίας πάντες ὤφειλον ὑποταγῇν.

Μόλα ταῦτα, συνελεῖα ἐπεισοδίων τινῶν, ἡ ἀρχικὴ ἐπίθεσις τῶν Γαλλοαγγλικῶν στρατευμάτων ἀνεβλήθη διὰ τὴν 15 Μαρτίου. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ συνέβη ἕνα ἀπροσδόκητον γεγονός· ἡ σύμπτωσις μέρους τοῦ Γερμανικοῦ μετώπου, περιλαμβανομένου μεταξὺ τῶν νότιων τῶν Ἀρρὰς καὶ τῆς γραμμῆς τοῦ Οὐάζ. Ἡ σύμπτωσις αὕτη ἀπέτελεσε τὴν περιφρημον ὑποχώρησιν τοῦ Χίνδεμβουργ. Χαρακτηρισθεῖσαν τότε ὡς μεγαλοφυᾶ ὑπὸ τῶν Γερμανῶν καὶ θεωρηθεῖσαν ὑπὸ τῶν συμμάχων ὡς τελικὴν ὁμολογίαν τῆς ἡττῆς τοῦ Σόμ.

Σήμερον αἱ δύο αὗται ἀντίθετοι γνῶμαι δικαιολογημέναι ἄλλωστε ἐν τῷ διαδυσμῶτι ἀπὸ τὴν κοινὴν φροντίδα τῆς διατηρήσεως τοῦ ἡθικοῦ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ λαοῦ, πρέπει νὰ θεωρηθῶν ὡς δυσανάλογοι πρὸς τὴν ἀξίαν ἐνὸς ἀπλοῦ ἐλιγμοῦ μάχης. Ὅταν ὁ ἐλιγμὸς αὐτός, ἀντίθετος φαίνομε-

νικῶς πρὸς τὰς τότε διαδεδομένας ἰδέας ἐπὶ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου, ἐξέπληξε τὸν κόσμον, πλεῖται ὑποθέσεις ἐσχηματίσθησαν. Καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἡ ἐπικρατεστέρα ἦτο ἡ βράχυνσις τοῦ Γερμανικοῦ μετώπου, ἐπὶ τῇ προσφύει προπαρασκευαζόμενης ἐπιθέσεως διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Χίνδεμβουργ προετοίμαζε τὰς διαθέσιμους δυνάμεις του εἰς ἄνδρας καὶ πυροβολικόν.

Ἀλλ' ἐν τῇ ἐξελίξει τῶν γεγονότων φαίνεται ὅτι εὐθυγραμμίων ἕνα ἐξέχον τμήμα τοῦ μετώπου του—ὅπερ ἐξ ἄλλου εἶχε δοκιμασθῇ ἀπὸ τεσσάρων μηνῶν μάχην—ὁ Χίνδεμβουργ οὐ μόνον δὲν ἔτρεφε σκέψιν προσεχοῦς ἐπιθέσεως, ἀλλ' ἀκόμη ἦτο ἀποφασισμένος νὰ παραμείνῃ καθ' ὅλον τὸ 1917 γενικῶς ἐν ἀμύνῃ. Καὶ διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ καλύτερον τὴν ἀμυναν ταύτην ἐπὶ τῇ προβλέπει ἰσχυρὰς ἐπιθέσεις, ἤχθη ἁπλῶς εἰς τὸ νὰ ἀφαιρέσῃ μίαν προεξοχὴν τῆς ὁποίας ἡ πρόσφατος μάχη τοῦ εἶχεν ἀποκαλύψει τὴν ἐπικίνδυνον ὑφὴν καὶ ταυτοχρόνως ν' ἀντικαταστήσῃ τὰς ἀνατραπέσσας ὁργανώσεις διὰ τρομεροῦ φραγμοῦ κατασκευασθέντος ἐν ἀνέσει. Τὸν φραγμὸν αὐτὸν οἱ στρατιῶται ἐβάπτισαν μὲ τὸ ὄνομα: γραμμὴ Χίνδεμβουργ.

Μόλα ταῦτα ὑπάρχει μία ἀναμνησθῆναι ἀλήθεια εἰς τὴν Γερμανικὴν ὑποχώρησιν, θεωρουμένην ὡς συνέπειαν τῆς μάχης τοῦ Σόμ, διότι τ' ἀποτελέσματα τῆς μάχης ταύτης εἶχον χρησιμεύσῃ ὡς προειδοποίησις πρὸς τὸν Γερμανὸν Ἀρχιστράτηγον. Ἀλλ' ἀπὸ κριτικῆς ἀπόψεως, ἡ ὑποχώρησις αὕτη δὲν ἦτο ἄμεσος συνέπεια τῆς μάχης, ἐφ' ὅσον ἐξτελέσθη μόνον τρεῖς καὶ ἡμισυ μῆνας μετὰ τὸ κλείσιμον τῶν μεγάλων ἀγώνων τῆς Πικαρδίας. Ἐξ ἄλλου ἡ ὑποχωρητικὴ αὕτη ἐπιχείρησις δὲν ὑπῆρξε καθόλου εὐφυής. Ὁμοίως πρὸς τὴν κίνησιν ἐνὸς ἐφομάχου ὅστις ὑποχωρεῖ κατὰ ἐν βῆμα ὅπως μὴ ὑποστῇ τὸ πλήγμα ἰσχυροῦ ἀντιπάλου καὶ ὑπεκφύγῃ ἁπλῶς τὸν πρῶτον ἐσκεμμένον διαξίφισμον.

Διὰ τῆς κινήσεως ταυταύτης ὁ Χίνδεμβουργ δὲν ἐβελτίωσε τὴν θέσιν του. Ἀπαλλαγὴς ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἡ ἐβδομάδας τῆς πίεσεως τῶν ἀντιπάλων ἀνέμενε τὴν ἐπίθεσιν τῆς ὁποίας οὔτε τὸν σκοπὸν οὔτε τὴν τακτικὴν

εγνώριζε. Εἰς τὰς ἀνησυχίας αὐτὰς στιγμής ὅποτε ὑπὸ τὸ προσχῆμα τοῦ ἐπιστημονικοῦ πολέμου, προκυψάντος ἐκ τῶν νέων μεσῶν, ἐτέθησαν κατὰ μέρος αἱ αἰώνιοι ἀρχαὶ τῆς νίκης, τὸ μυστικὸν περιεφρονεῖτο παντελῶς ὑπὸ τῶν συμμαχῶν.

Ἡ μάχη ἦτο προφορισμένη νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὸ ἔδαφος τῆς Γαλλίας πρὸς ἀσθενεῖς ἐμφανῶς ὡσεὶ ἐπρόκειτο περὶ γυναικῶν ἐν εἰρήνῃ. Φάλαγγες πεζικοῦ καὶ πυροβολικοῦ ὑπὸ τὸ βλέμμα τῶν Γερμανῶν ἀεροπόρων, ἐκινεῖντο κατὰ πυκνὰς μάζας ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας πρὸς τοὺς ἐκλεγέντας τομεῖς. Εἰς τὴν ἐμφάνειαν τῶν ἀκαλύπτων ἀγρῶν συνέκέντρούντο πυροβολοχίαι, πρὸ τῶν μεγάλων σωρῶν τῶν πυρομαχικῶν καὶ ἄλλων ὑλικῶν διεσκορπισμένων εἰς τὴν πεδιάδα. Τὰ διδάγματα τὰ ὁποῖα παρέσχεν ὁ Μάκενζεν πρὸ τοῦ Ντουναῖν καὶ τοῦ Δοιναβέως ἐθεωρήθησαν ἀνεφάρμοστα εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον. Πᾶς αἰρνητισμὸς ἐχαρκτηρίσθη ὡς ἀνεκτέλεστος. Ὅλοι αὐτὰ, τὸν ὁποῖον ἐπωφελήθη βραδύτερον ὁ Λούτελτορφ, ἐστοίχισαν εἰς τὴν Γαλλίαν ποταμούς αἱμάτων καὶ σωρὸς ἐρειπίων.

Ὅταν ἡ Γερμανικὴ ὑποχώρησις ἐσταμάτησε, καὶ ἀφοῦ οἱ ἐκτελεσταὶ αὐτῆς διέφυγον σὺν ἀπρόοπτον καταδίωξιν, πῶς ἡ μεγάλη Γαλλοαγγλικὴ ἐπιθεσις ἐπεδίωξε τὴν διάρρηξιν τοῦ μετώπου τοῦ ἀντιπάλου; Δὲν ἀπόκειται εἰς τὴν γενικὴν αὐτὴν μελέτην νὰ συζητήσῃ ἐκ νέου τὰς φάσεις μίας ἐπιχειρήσεως τῆς ὁποίας ὁ σκοπὸς δὲν ἐπετεύχθη καὶ κατὰ τὴν ἐκβασιν τῆς ὁποίας οἰδεύει στρατηγικὴ μεταβολὴ ἐπὶ τῶν εἰς τὰς ἐκατέρωθεν θέσεις. Ἡ μάχη τῆς Ἀρτουά, δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ στρατάρχου σὲρ Δουγκλὰς Χαίλκιν, αἱ μάχαι τῆς Αἰν καὶ τῆς Καμπανίας δοθεῖσαι ὑπὸ τῶν στρατηγῶν Μισελὲ καὶ Πεταίν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχιστρατήγου Νιβέλ, δὲν κατέληξαν εἰς ἀποτέλεσμα διὰ λόγους ἄλλους παρὰ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι προκύπτουν ἐκ τῆς στρατιωτικῆς τέχνης. Ὁλεθρία ἐσωτερικὴ πολιτικὴ ἐγωϊστικὴν προσωπικῶν παθῶν κατέστρεψαν τὸ σχέδιον τοῦ ὁρμητοῦ καὶ τὰς ἡρωϊκὰς προσπάθειας τῶν στρατιωτῶν. Ἐπειτα ὅταν ὁ στρατηγὸς Νιβέλ διεδέχθη τὴν 10ην Μαΐου 1917 τὸν στρατηγὸν Πεταίν πᾶσα ἐλπίς περὶ προσεχούς ἀπελευθερώσεως τῶν Γαλλικῶν ἐπαρχιῶν αἰνέως διετέλουν ὑπὸ τὸ πέλμα τοῦ ἐχθροῦ ἀπωλέσθη, διότι ὁ νέος ἀρχιστράτηγος ὑπῆρξε πρωταγωνιστὴς μίας νέ-

ας πολεμικῆς μεθόδου, τῆς ὁποίας ἡ ὑπερέταρα ἐκδήλωσις συνίστατο εἰς ὀλικὴν ἐκκλινῶσαν ἐν ἀναιμονίᾳ τῶν Ἀμερικανικῶν στρατευμάτων.

Τὰ κεφαλαιώδη γεγονότα τοῦ ἔτους 1917 ὅπως καὶ τὰ τῶν 1915 καὶ 1916 χαρακτηρίζονται λοιπὸν ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μεγάλα πεδία μάχης καὶ ἀπὸ τὰς ἐκατοντάδας χιλιάδων ἀνδρῶν οἱ ὁποῖοι ἐξακολούθουν νὰ ἐπιφέρουν καὶ ἀποθνήσκουν. Τὰ δύο μεγάλα γεγονότα εἶναι. Ἡ Ρωσικὴ ἐπανάστασις καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ ἐπέμβασις.

Πᾶσα συζήτησις εἶνε ἀκόμη πρόωρος ἐπὶ τῶν πραγματικῶν ἀφορισμῶν τῆς τόσον βραδείας Ἀμερικανικῆς ἐπέμβασεως, ἀφοῦ ἐπρόκειτο νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸν κόσμον ὡς σταυροφορία ὑπὲρ τοῦ παραβιασθέντος δικαίου τριῶν μηνῶν. Μ' ὅλα ταῦτα τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1916, ὀλίγας ἑβδομάδας προτοῦ λάβῃ τὴν ἀπόφασιν ταῦ ὁ Πρόεδρος Οὐίλσον εἰς μίαν φράσιν σχοῦσαν βαθεῖαν τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν ὅτι ὁ Εὐρωπαϊκὴν ἡττήσιν, εἶχε δηλώσῃ εἰς τὸ Κογκρέσσον τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν ὅτι ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος ὀφείλει νὰ κλεισθῇ χωρὶς «μεγάλους νικητάς», οὔτε «μεγάλους ἡττημένους». Ἀλλὰ χωρὶς ἀμφιβολίαν ἡ Ρωσικὴ ἐπανάστασις ἀποδόσασα ἀμέσως εἰς τὴν Γερμανίαν τὴν ἐλεύθεραν διάθεσιν τῶν ἀνατολικῶν δυνάμεων τῆς, ἀφινεῖ, προβλεπομένην τὴν ἡττάν τῶν Συμμάχων. Δὲν ἦτο λοιπὸν καιρὸς νὰ τεθῇ ἡ Ἀμερικανικὴ σπᾶθη εἰς τὸν δρόμον ὁποῦθεν ὁ Γουλιέλμος Β' θὰ ἠδύνατο νὰ βαδίσῃ ὡς «μέγας νικητής»; Ἐπειτα, ὅταν ἡ σπᾶθη αὕτη μετὰ τὴν οἰκὴν τῆς, συνέβαλεν εἰς τὴν ἀναχαίτισιν τῆς μεγάλης Γερμανικῆς ἐπιδρομῆς, δὲν ἐτέθη καὶ πάλιν ἐσπευσμένως εἰς τὴν θήκην διὰ νὰ μὴ καταστῇ ἡ Γερμανία «μέγας ἡττημένος». Οὕτως ὑπὸ τὸ φῶς μίας φράσεως, τῆς ὁποίας ἀσφηνία εἰσὶν εἰς τὰ σκότη ἀνομολογήτων συμφερόντων, ἀποκαλύπτεται ἡ ἐσωτερικὴ ἰδέα τοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος κατόπιν ἐπέχειρσε νὰ τέμαχισῃ κατ' ἀρέσκειαν τὴν Εὐρώπην καὶ νὰ καθορίσῃ διὰ τῆς σκοτεινῆς ἰδεολογίας τοῦ τὸ μέλλον τοῦ συμπαγούς.

Μ' ὅλα ταῦτα, δι' ἐκείνον ὅστις ἐγνώριζε τὴν ἐπιμονὴν τοῦ Ἀμερικανικοῦ λαοῦ, δὲν ὀφείλετο ἀμφιβολία ὅτι ἅπασι ριπτόμενος εἰς τὸν πόλεμον ὁ λαὸς αὐτὸς θὰ ὑπέρεπιδεν τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα θὰ παρουσταζόντο πρὸ τῆς ἀποτελεσματικῆς ἐπέμβασεώς του.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΟ ΕΝΔΟΞΟΝ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

[ΠΩΣ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ Ο ΕΝΔΟΞΟΣ ΣΤΡΑΤΗΛΑΤΗΣ ΤΟΥΣ
ΘΡΙΑΜΒΕΥΤΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Ὁ πόλεμος εἶναι φρίκη.— Ἀρχίζω ν' ἀσπρίζω στοὺς κροτάφους καὶ σὲ λίγο τὰ μαλλιά μου θὰ γίνουν σταχτιά.— Ἀπὸ τὸν ἐχθρικὸν στρατὸν δὲν ἀπομένουν μεγάλα πράγματα.— Ἐχομεν μπερδέματα μετὰ τοὺς Βουλγάρους.— Ἄν ἡ εἰρήνη δὲν εἶναι δικαία θὰ ἔχωμεν νέον πόλεμον.— Πρὸ τοῦ πολέμου ἐπίστευα εἰς τὴν βουλγαρικὴν μπλόφαν τῶρα ὁμῶς ξεύρω καὶ ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν.— Ἡμεῖς ἐτοιμοὶ διὰ τὸν πόλεμον καὶ ὁμῶς ἀπὸ μετριοφροσύνης ἐσιωπούσαμεν.— Οἱ Βούλγαροι ἐπιθυμοῦν τὴν Θεσσαλονίκην.— Αἱ πρῶται προστριβαί.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 4 Δεκεμβρίου 1912.

Νά με πάλιν ἐδῶ. Ἐξαναγύρισα ἔπειτα ἀπὸ δεκαπέντε ἡμερῶν ἐκστρατείας ὑπὸ βορρῇ καὶ χιόνια. Ἐδοῦκα ἐδῶ τὴν ἐπιστολήν σου τῆς 21ης Νοεμβρίου. Σχεδὸν τοεῖς ἑβδομάδας δὲν ἠμπούρεσα νὰ σοῦ στείλω κανένα γράμμα μου, διότι εὐρισκόμεθα εἰς διαρκὴ κίνησιν, ἀλλ' ἐπωφελοῦμην κάθε εὐκαιρίας γιὰ νὰ σοῦ γράψω. Τὸ ταχυδρομεῖον φέρει μόνον μιά φορὰ τὴν ἑβδομάδα.

Ὁ πόλεμος, βλέπεις, δὲν εἶναι παιχνίδι ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ διασκεδάζουν τὰ παιδιά. Εἶναι μιά φρίκη ποὺ συνταράσσει τὸ πνεῦμα καὶ ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ὅ,τι καλλίτερον ὑπάρχει μέσα του. Ἀρχίζω νὰ ἀσπρίζω στοὺς κροτάφους καὶ ἀσπρίζω ὅτι σὲ λίγο τὰ μαλλιά μου θὰ γίνουν ὅλα σταχτιά.

Δὲν ξεύρω ἂν πλησιάσῃ ἡ εἰρήνη. Ἐγὼν τόσους λόγους διὰ τὰς διαπραγματεύσεις τῆς ἀναγκῆς. Δὲν εἶμαι ἐν γνώσει τῆς πολιτικῆς καταστάσεως, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ εὐρεθῶμεν πρὸ ἀπροόπτων, λαμβάνομεν μέτρα ὥσάν νὰ ἐπρόκειτο νὰ συνεχισθῇ ὁ πόλεμος ἐν ἀπειρῶν. Ἀπὸ τὸν ἐχθρικὸν στρατὸν δὲν ἀπομένουν μεγάλα πράγματα, ἀλλὰ μικρὸν τμήμα τῆς νικηθείσης ἀπὸ τοὺς Σέρβους στρατιάς, τὸ ὁποῖον συνεκεντρώθη ἐπ' αὐτῶν ἀπὸ τὴν Φλώριαν. Διότι νὰ πολιορκηθῇ καὶ πολιορκεῖται. Ἄν δὲν παραδοθῇ θὰ ἀ-

ποθῇ τῆς πείνης. Δι' αὐτὸ δὲν ἔκρινα ὅτι ἔπρεπε νὰ μείνω ἐκεῖ ἐπάνω. Ἐγύρισα ἐδῶ ὅπου ἴσως θὰ ἔχουν τὴν ἀνάγκη μου. Ἐχομεν τόσα μπερδέματα μετὰ τοὺς Βουλγάρους. Ποῖος ξεύρει μήπως δὲν χειροτερεύσῃ ἡ κατάσταση καὶ δὲν καταλήξῃ ἴσως καὶ εἰς πλήρη ῥῆξιν. Καταλαμβάνεις, ὅτι ἂν ἐκνηγούσαμεν τοὺς Τούρκους εἰς τὰ βουνὰ μ' αὐτὴν τὴν ἐθελίαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους, θὰ διατρέχαμεν τὸν κίνδυνον νὰ μείνωμεν καθηλωμένοι καὶ τὰ στρατεύματά μου θὰ ἐκινδύνευαν νὰ ἐκτετριπθῶν τελείως, διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν ὅτι εἶναι μεσημβρινοὶ καὶ ἐπομένως δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἀξιώσῃ ἀπὸ αὐτοὺς νὰ συνεχίσουν ἐκστρατείας μέσα στὰ χιόνια.

Μολαταῦτα, ἐλπίζω ὅτι ἡ εἰρήνη θὰ εἶνε ταχέως. Ἀσφαλῶς μετὰ τοὺς Βουλγάρους θὰ ἔχωμεν πολλὰς φασαρίες κατὰ τὴν στιγμήν τῆς διανομῆς τῆς λεΐας. Εἶνε φυλὴ ἀνυπόφορη καὶ συμπεριφέρονται κατὰ τρόπον βαρβαρώτερον τῶν Τούρκων. Ἄν εἰς τὴν Εὐρώπην ἐγνώριζαν μερικὰς λεπτομερείας, κανεὶς δὲν θὰ τοὺς εἶδε πίστιν... Ἄλλωστε εἶνε τῆς ἰδίας οὔσας μετὰ τοὺς Τούρκους καὶ δὲν καταλαμβάνω κατὰ ποῖον τρόπον ἐπῆσαν τὸν τίτλον τῶν Σλαύων. Ἄν ἡ εἰρήνη δὲν εἶνε δικαία, θ' ἀποτελέσῃ ἀφορμὴν

προσεχὲς μέλλον. Εἴμεθα περίπου εἰς τὴν ἰδίαν κατάστασιν πού ἦσαν οἱ Πρώσοι καὶ οἱ Αὐστριακοὶ εἰς τὸ Ὀλοταίν (1864) μετὰ τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Δανιμαρκίας καὶ πού ἐτελείωσε, δύο ἔτη κατόπιν, μ' ἓναν πλεον μεταξὺ τῶν πρώην Συμμάχων.

Βλέπεις ἔχω ἀσχολία; τότε σοβαρὰς καὶ ὅμως εὐρίσκω τὸν καιρὸν νὰ σοῦ γράψω.

Ἐδῶ δὲν ἔχομεν ἀκόμη τὴν χολέρα, ἀλλὰ εἶνε πολὺ ἐξολοθρευτικὴ ἐμπρὸς εἰς τὴν Τσατάλτζαν. Ὑπάρχουν, ὅμως, ἡ ἐπιδημία τῆς εὐλογίας καὶ τῆς σκαρλαντίνας μεταξὺ τῶν προσφύγων πού εἶνε ἐτιβαγμένοι μέσα στὰ τζαμιά. Προσπαθοῦμεν νὰ στείλωμεν εἰς τὰς ἐστίας τῶν ὅσων ἡμποροῦμεν περισσότερους καὶ λαμβάνομεν ἐξαιρετικῶς αὐστηρὰ μέτρα. Ἐπομένως ἐλπίζομεν, ὅτι δὲν θὰ κινδυνεύσῃ ἡ δημοσία υἡγία.

Ὅπως ἦδη σοῦ ἔγραψα, ἐπῆγα εἰς τὸ Μοναστήρι, διὰ νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν Διάδοχον τῆς Σερβίας. Μοῦ ἔκαμαν ὑποδοχὴν ἡ ὁποία ὑπερέβη εἰς ἐνθουσιασμόν, ὅσας μοῦ ἔκαμαν ἕως τώρα. Εἶναι μία πόλις, ὅπου τὸ ἐθνικὸν αἰσθημα ὑπάρχει βαθύτατον καὶ εἶναι ἀπερίγραπτος ἡ ἀπογοήτευσίς των διότι τοὺς κατέλαβον οἱ Σέρβοι ἀντὶ ἡμῶν. Ἔχει 50.000 κατοικοὺς ἴσους δρόμους καὶ τὴν ὅψιν πλεον εὐρωπαϊκὴν ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας πόλεις. Διασχίζεται ἀπὸ ἓνα μεγάλον ποταμὸν καὶ με κάποιαν περιποίησιν, ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ χαριτωμένη πόλις. Ὁ πληθυσμὸς μὲ ἱκέτευσεν νὰ μὴ τὸν εγκαταλείψω, ὥσταν νὰ ἦταν στὸ χέρι μου νὰ κανονίσω τὴν τύχην των!

Μοῦ φαίνεται ὅτι οἱ Σέρβοι ἐκασούφισαν λιγάκι ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴν αὐτὴν. Θὰ ἐπρόσεξες ἦδη, ὅτι ὁ Συμμαχία μας, ἀρκετὰ εὐπαθὴς, χολαίνει ἀπὸ παντοῦ. Ἀλλὰ με τοὺς Σέρβους ἔχομεν μόνον μικροπροστριβὰς, πού δὲν ἔχουν σημασίαν. Δὲν ἔχομεν πολλὰ ἀντίθετα συμφέροντα, ἐνῶ με τοὺς Βουλγάρους ἡ κατάστασις εἶναι πολὺ σοβαροτέρα. Καθημερινῶς ἔχομεν προστριβὰς μεταξὺ τῶν Ἀρχῶν προκαλουμένους ἀπὸ τὴν ἀνυπόφορον αὐθάδειάν των καὶ ἀπὸ τὴν ἐλλειψὶν ἐντίμου ἀδελφωσύνης. Ἦλθαν καὶ εγκατεστάθησαν ἐδῶ, μολονότι τὴν πόλιν χιλιάδες, ἀειθμὸς ἀπολύτως υπερβολικὸς καὶ μοῦ ἔδωσαν σωρεῖαν ὑποσχέσεων τὰς ὁποίας δὲν τηροῦν.

Εἰς τὸ Μοναστήρι ἔμεινα 24 ὥρας καὶ ἐπειτα ἐπέστρεψα εἰς τὴν Φλώριαν. Ἦως ὁ ἐλεεινὸς καιρὸς συνετέλεσεν ὥστε νὰ μοῦ δημιουργηθῇ ἐντύπωσις, ὑπερβαίνουσα κάθε

περιγραφὴν. Ἐβιαζόμην νὰ τὴν εγκαταλείψω καὶ ἐπειδὴ ὁ στρατὸς εἶχεν ἀνάγκην τερσάρων ἡμερῶν ἀναπαύσεως διὰ ν' ἀναουνταχθῇ καὶ νὰ ἀνεροδιασθῇ ἐπωφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας νὰ ἔλθω ἐδῶ ὅπου τὰ παιδιὰ μου θὰ ἔλθουν εἰς συνάντησίν μου. Αἰσθάνομαι τρομερὰ τὴν νοσταλγίαν των.

Ὁ Ἐπιτελάρχης μου, τὸν ὁποῖον ἄφησα ἐκεῖ ἐπάνω, μοῦ τηλεγραφεῖ ὅτι οἱ Τούρκοι χάτουν καθημερινῶς τὴν δύναμίν των με θανάτους ἀπὸ πείναν καὶ με λιποταξίας καὶ ὅτι τοὺς ἐκνριεύσαμεν 24 πυροβόλα καὶ συνελάβομεν 3000 αἰχμαλώτους. Καὶ ὁ Ἐπιτελάρχης πιστεύει, ὅπως καὶ ἐγὼ, ὅτι δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ἐπιτεθῶμεν με πολλὴν στρατόν. Ἐπομένως ἀφήκα ἐκεῖ μικρὸν ἀπόσπασμα διὰ νὰ τοὺς ἐπιβλέπῃ καὶ νὰ τοὺς κόβῃ τὸν ἐπισιτισμὸν ἀποκλείον τοὺς δρόμους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Συγκεντρώνω ἐδῶ τὸ στρατευμά μου διὰ νὰ εἶμαι ἐτοιμος ν' ἀναχωρήσω ὅπου θὰ παρᾶσθῃ ἀνάγκη. Ἡ γνώμη νὰ συνεχίσωμεν τὴν ἐκστρατείαν ἀνάμεσα σὶὰ βουνὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος δὲν μ' ἀρέσει πολὺ. Εἶναι περίεργον, ἀλλ' ὅλαι αἱ φρικαλεότητες πού εἶδα κατὰ τὴν ἐκστρατείαν μέχρι σήμερον, δὲν μοῦ ἔταραξαν τὸν ὕπνον ὅσον μοῦ τὸν ταράσσουν οἱ Βούλγαροι με τὴν ἑλλειψὶν κάθε τρόπου ἐκ μέρους των καὶ μὲ τὴν προπέτειάν των. Ὁ πλεον χορδοειδὴς εἶναι ὁ Στάντσιφ, πρῶην προεβευτῆς τῆς Βουλγαρίας εἰς τὸ Παρίσι, ὁ ὁποῖος τὴν ὥρα εἶναι ἐδῶ ὡς ἐφεδρὸς ὑπολοχαγὸς τοῦ ἱππικοῦ καὶ ὁ ὁποῖος, κάτω ἀπὸ τὸ διπλωματικὸν καὶ ὁλομικτικὸν μεδίαμα, κρύπτει τὴν ψυχὴν τὴν πύδ κάλπικην πού ἐγνώρισα ὡς τώρα. Ὅταν ἦμην στὸ Παρίσι ἐποζάριζεν ὡς φίλος μου, μοῦ ἐξήγησε νὰ τοῦ δώσω μίαν μεγάλη φωτογραφία καὶ τότε μοῦ κάλει τὸ μεγαλύτερον κακόν.

Πόσον θὰ σὲ στενοχωρῶ μ' αὐτὰς τὰς ιστορίας, αἱ ὁποῖαι εἰς τὸ βάθος δὲν ἔχουν σημασίαν παρὰ δι' ἐμὲ καὶ μόνον πού ἐνδιαφέρομαι προσωπικῶς! Ἀλλ' εἰς μέλλον, ὅχι ἀπώτερον, θὰ ἡμποροῦσαν νὰ γίνον ἐνδιαφέρονται δι' ὅλην τὴν Εὐρώπην.

Χθὲς ὁ Διάδοχος τῆς Σερβίας ἐπιστρέφων εἰς τὸ Βελιγράδι, ἐπέρασε ἀπ' ἐδῶ καὶ τοῦ ἔκαμα μεγαλοπρεπὴ ὑποδοχὴν. Τριμητικὴ φρουρά, ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον, πού ἔμενε κτλ. Ἀνεχώρησε σήμερον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 8 Δεκεμβρίου 1912
Ἀλήθεια, φαίνεται ὅτι αἱ ἐχθροπραξίαι πλησιάζουν νὰ λήξουν. Θὰ ἐδιάβασες ἴσως ὅτι οἱ Βούλγαροι, οἱ Σέρβοι καὶ οἱ Μαυροβούνιοι συνήψαν ἀνακωχὴν με τοὺς Τούρκους εἰς τὴν ὁποίαν δὲν μετέσχομεν. Ἡ Κυβέρνησις μοῦ ἐξήγησε τὴν γνώμην μου καὶ τῆς ἀπήντησα ὅτι οἱ ὅροι των δὲν μοῦ ἐφαίνοντο ἀποδεκτοί. Οἱ Βούλγαροι ἦσαν κουρασμένοι ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ ἐμαστίζοντο ἀπὸ τὴν χολέραν, ἀλλ' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ὑπολογίζεται ἐμπρὸς εἰς τὸ πλεονέκτημα τῆς καταλήψεως τῆς Τσατάλτζας, ὅποτε θὰ ἡμποροῦσαν νὰ ἐπιβάλουν εἰς τοὺς Τούρκους λίαν εὐνοϊκοὺς δι' αὐτοὺς ὁρους. Τοὺς προσεφέρωμεν τέσσαρας μεραρχίας καὶ οἱ Σέρβοι 50.000 ἄνδρας. Διὰ νὰ τοὺς βοηθήσωμεν τοὺς ἐπροτείναμεν ἀκόμη ν' ἀποσύρουν τὰ στρατεύματα πού κρατοῦν ἐδῶ καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἐκπληροῦν κανένα ἄλλον σκοπὸν, παρὰ νὰ μᾶς παρενοχλοῦν ἀλλ' ἡρηθήσαν. Αἱ αὐτὸν τὸν λόγον, θὰ δυσπιστῶ εἰς τὸ ἐξῆς περισσότερον, ἀφοῦ μάλιστα ζητοῦν νὰ κάμουν πιστευτὸν εἰς τὸν κόσμον ὅτι κατέκτησα τὴν Θεσσαλονίκην δι' ἀπάτης.

Λέγουν, ὅτι εἶχα συμφωνήσει μαζί των νὰ προσβάλωμεν μαζί τὴν πόλιν καὶ δὲν ἐτήρησα τὴν ὑπόσχεσίν μου καὶ καθὼς οἱ Τούρκοι ὑπεχώρουν ἐνώπιόν των, ἔστειλα πρὸς αὐτοὺς προτάσεις τόσοι ταπεινωτικὰς, ὥστε αὐτοὶ, οἱ Βούλγαροι, ἔφοριζαν διὰ τοῦτο! Εἶπε φοβερὸν αὐτὸ! Ἐχὼ τὴν ἀξίωσιν ὅτι εἶμαι νύμφη καὶ αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτὸν μου ἀνίκανον νὰ παίξω εἰς ὁποιοδήποτε κόλπο τοῦ εἶδους αὐτοῦ, πού μόνον ἡ φαντασία των ἡμπορεῖ νὰ συλλάβῃ. Ὅταν ἐπατέθην κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης δὲν ἐγνώριζα καθόλου ὅτι οἱ Βούλγαροι ἦσαν πλησίον. Δὲν εἶχα λάβει πληροφορίαν ὅτι τὰ στρατεύματα των πλησιάζουν παρὰ μίαν ὥραν μόνον πρὸ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ταχοῦ παρὰ με τοὺς ὁρους τῆς παραδόσεως τῆς πόλεως. Ὁ ἴδιος ἀξιωματικὸς, πού μοῦ ἔφερε τὴν ἀγγελίαν τῆς προσεγγίσεως των (ἐβρίσκοντο τότε 50 περίπου χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν πόλιν) ἐπέστρεψε κομίζων ἐπιστολὴν μου πρὸς τὸν Βούλγαρον στρατηγόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐξέθετον τὸ σκεδῖόν μου κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης, τονίζων ταυτοχρόνως ὅτι δὲν ἐπερίμενα μεγάλην ἀντίστασιν καὶ ἐπομένως δὲν εἶχα ἀνάγκην νὰ με βοηθήσουν. Τὴν μεθεπομένην ἦλθαν τοῦ λόγου τοὺς καὶ ἀνεγνώρισαν ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ κατακτητὴς, ζητοῦντες ἀπὸ ἐμὲ φιλοξενίαν διὰ δύο τάγματα των. Πολλὸ ἀσχημα με ἀντήμειψαν διὰ τὴν φιλοξενίαν αὐ-

τὴν, προκαλοῦντες διαρκῶς ῥασαρίες. Καὶ ὅμως κάμουν τὴν ῥεκλάμα στὴν Εὐρώπην, πού ἐκεῖ κάτω πιστεύεται ὅτι αὐτοὶ ἔκαμαν τὸ πᾶν καὶ ἡμεῖς τίποτε. Σὲ βεβαίως δι' ἡ μόνη βαλκανικὴ Χώρα, ἡ ὁποία λέγει τὴν ἀλήθειαν, εἴμεθα ἡμεῖς, οἱ Ἕλληνες. Πρὸ τοῦ πολέμου, καὶ ἐγὼ ἀκόμη ἐπίστευα τὴν βουλγαρικὴν «μυλόφω», τώρα ὅμως ξεύρω πολὺ καλὰ τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ Χώρα μας, εἶναι ἡ μόνη ἡ ὁποία εἶχεν ὀργανωθῇ καὶ ἦτο ἐτοίμη διὰ τὸν πόλεμον, καὶ ὅμως ἀπὸ μειριορροσύνην ἐσωποῦσαμεν καὶ μάλιστα ἐδειλιάσαμεν ἀπὸ τὸν πολὺν θόρυβον πού ἔκαμναν οἱ Βούλγαροι. Τώρα, ἐν τούτοις ἀντιλαμβάνομαι ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἴμεθα πολὺ μειριόφρονες καὶ εἶναι προτιμότερον καποτενὰ κἀνὴ κανεὶς τυμ παροικουσίαν. Διαφορετικὰ, κανεὶς δὲν θ' ἀσχολῆται μαζί του!

Ὅλοι διηγοῦνται θαύματα διὰ τὴν μάχην τῶν Σέρβων εἰς τὸ Μοναστήρι, ἡ ὁποία διήρκεσε τέσσαρας ἡμέρας καὶ τέσσαρας νύκτας καὶ γνωρίζω ἀπὸ πηγὴν ἀναμφισβήτητον, ὅτι κατὰ τὴν μάχην αὐτὴν οἱ Σέρβοι ἔχασαν ὀλιγωτέρους ἀπὸ ἐπτακοσίους ἄνδρας. Μολαταῦτα, διὰ τὴν μάχην αὐτὴν κανεὶς δὲν δριμυλεῖ. Μόνον ἡ ῥεκλάμα εἶναι σ' αὐτὸν τὸν κόσμον, τόσοι εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ζωὴν, ὅσον καὶ εἰς τὴν δημοσίαν.

Ἄλλωστε, ἀρχίζω νὰ χάνω τὴν ὑπομονήν μου καὶ ἂν δὲν ἐπιτύχωμεν ὅ,τι πρέπει, ἡ νέα Σταυροφορία (ὅπως ἀνόμασαν τὸν πόλεμον αὐτόν) πού ἀσχημα θὰ τελειώσῃ! Πρέπει καὶ ὀφείλω νὰ ὑπερασπίσω τὰ συμφέροντά μας. Εἶναι καθήκον μου ἀπέναντι τῆς Χώρας, τὸ ὁποῖον ὀφείλω νὰ ἐκπληρώσω. Φυσικὰ δὲν εἶμαι ἐγὼ πού συζητῶ τοὺς ὁρους, ἐγὼ εἶμαι ἡ σπᾶδη, πού ἔκαμε τὸ καθήκον τῆς. Τὸ ὑπόλοιπον ἄς τὸ κάμῃ ἡ διπλωματία. Αἱ διαπραγματεύσεις θ' ἀρχίσουν εἰς τὸ Λονδίνον καὶ ὁ Ἐπιτελάρχης μου Δαγκλῆς ἔφυγε σήμερον ὡς σύμβουλος στρατιωτικὸς, τοῦ Βενιζέλου. ὁ ὁποῖος πηγαίνει ὡς πληρεξούσιος. Θὰ εἶνε εἰς τὸ Λονδίνον τὴν Πέμπτην.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 8 Δεκεμβρίου 1912.

Εἶμαι κατενθουσιασμένος με τὰς κινήσεις σου ἐκδορμὰς. Κι' ἐγὼ ἐκνήνησα τὸν τελευταῖον αὐτὸν καιρὸν με τὴν γρησαῖαν Δούκισσα D' Uzes πού μοῦ ἐτηλεγράφησε προχθές: «Στὸν πρίγκηπα πού εἶμαι ὑπε-

ρήφανη διότι ἐφιλοξένησα στὸ Bouelles».

Χθὲς τὸ βράδυ διὰ πρώτην φοράν ἐγεν-
μάτισα μὲ τὴν κουνιάδα μου τὴν Ἑλένη
καὶ τέσσαρες κυρίες τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ
καὶ μοῦ ἐφαίνετο ὥσάν νά εἶχα χάσει ἐντε-
λῶς τὴν συνήθειάν νά κινεῖμαι μέσα στήν
κοινωνίαν μετὰ δύο μῆνας ἐκστρατείας.

Σοῦ ἔστειλα μίαν φωτογραφίαν μου μαζί
μὲ τὰ παιδιά μου καὶ τοὺς ἀδελφούς μου στή
σκάλα τοῦ σπιτιοῦ πού κατοικῶ ἐδῶ. Ἀδυ-
νάτισα ἀρκετά. Ἡ στολή μου ἐφάρδυνε καὶ
ὅμως πρὸ τοῦ πολέμου μοῦ ἦτο στενή. Τὰ
μουστάκια μου ἀντιθέτως ἔγιναν πέλωρια
ἀλλὰ τὰ ἔκοψα κοντά.

Δὲν μπορεῖς νά φαντασθῇς πόσον θὰ ἡ-
θελα νὰ τελειώσῃ ὁ πόλεμος. Ἐστέφθη ὑπὸ
ἐπιτυχίας δι' ἡμᾶς, ἀλλὰ δὲν ἦτο καθόλου
εὐχάριστος. Καὶ ὕστερα συνενοχοῦμαι τό-
σον ἐξ αἰτίας τῶν Βουλγάρων! Ἀλλὰ πρέ-
πει νὰ περιμένω τὸ τέλος τῶν διαπραγμα-
τεύσεων πού φαίνεται ὅτι θὰ διαρκέσουν
ἐπ' ἀπειρον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΘΕΣ) ΝΙΚΗ, 21 Δεκεμβρίου 1912

Εἶνε ἀπίστευτον πόσας ἀπασχολήσεις ἔχω.
Μόλις τελειώσῃ ἡ μία ἔρχεται ἡ ἄλλη καὶ οὐ
τω καθέξῃς. Καὶ πάντοτε ἐξ ἀφορμῆς τῶν
Βουλγάρων. Μολαταῦτα μοῦ φαίνεται ὅτι ἤρ-
χισαν νὰ εἶνε κάπως περισσότερο διαλλα-
κτικοὶ καὶ προσεκτικοί. Ἀγνοῶ ἂν οφείλεται
τοῦτο εἰς ὁδηγίας δοθείσας ἐκ Σόφειας, ἢ
εἰς τὴν σταθερότητα καὶ ἐπιμονήν μου. Δὲν
ἀφίνω νὰ γίνῃ τίποτε χωρὶς νὰ διαμαρτυρη-
θῶ. Προχθὲς ὁ στρατηγὸς τῶν ἡμετέρων νὰ μὲ ἰδῇ
καὶ ὠμίλησα σχεδὸν μίαν ὥραν μαζί του.
Τοῦ εἶπα, μὲ εἰλικρίνειαν ἴσως ἀπότομον,
ὅ,τι ἐσκεπτόμην γι' αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν συμ-
περιφορὰν των. Τοῦ ὠμίλησα καθαρά ὅπως
ὁμιλοῦν μετὰ τῶν οἱ στρατιωτικοί.

Ὑστερα ἔμαθα ὅτι ἔμεινεν εὐχαριστημένος
ἀπὸ τὴν συνομιλίαν μας. Ἀλλ' ἀκουσε, γιὰ
νὰ σχηματίσῃς μίαν ἰδέαν: Ἡμεῖς κατέχο-
μεν ἕνα μικρὸν σταθμὸν τῆς σιδηροδρομι-
κῆς γραμμῆς πού χρησιμοποιεῖ ὁ στρατός
των. Εἰς τὸν σταθμὸν ἦσαν ἔξω στρατιῶται
Ἕλληνες. Ἐνὰ ὥρα ὅπου φθάνει ἕνας ὁ-
λόκληρος βουλγαρικὸς λόχος καὶ ἐνῶ οἱ ἄν-
δρες μου ἦσαν ἀπόρτες, τοὺς ἐπῆραν τὰ ὅπλα
καὶ ὅταν ἐπέστρεψαν, καθὼς ἐστρεφόντο τοῦ
ὁπλισμοῦ των τοὺς ἠνάγκασαν ν' ἀνεβούν εἰς
ἕνα τραῖνο καὶ τοὺς ἔστειλαν ἐδῶ εἰς τὴν
Θεσσαλονίκην. Αὕτῃ ἡ ἱστορία ἐπανελήφθη
δύο φορές.

Ἐστειλα εἰς τὸ Στρατοδικεῖον τοὺς ἀξιω-
ματικούς καὶ ὑπαξιωματικούς πού ἄφισαν
νὰ τοὺς μεταχειρισθῶν κατ' αὐτὸν τὸν τρό-
πον καὶ ἔγραψα μίαν ἐπιστολὴν ἀπότομον
καὶ ὑβριστικὴν πρὸς τὸν Βούλγαρον στρατη-
γὸν ζιτῶν ἱκανοποιήσιν καὶ ἐπαυρόθωσιν.
Καὶ καθὼς ἐπρόκειτο νὰ τὸν δεχθῶ ἐκείνην
τὴν ἡμέραν διὰ τρεχούσας ὑπηρεσίας καὶ ὑ-
ποθέσεις, δὲν τὸν ἐδέχθην. Αὐτὸ τὸν ἐξηγά-
σασε νὰ μοῦ ζητήσῃ συγγνώμην καὶ ν' ἀποσύ-
ρῃ τοὺς ἄνδρας του ἐκ τῶν σημείων ὅπου
εἶχον συμβῇ τὰ ἐπεισόδια. Τώρα πού φέρε-
ται καλὸ, τοῦ ἐπέτρεψα νὰ στείλῃ ὑπαλλήλους
τοῦ εἰσδούσου σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ ἐνό-
μιζεν ἀναγκαίους εἰσὶν σιδηροδρομικῆν των
γραμμῆν. Καὶ μολαταῦτα ζιτῶ νὰ τοὺς πείσω
ὅτι δὲν ἐπιθυμῶ τίποτε καλύτερον παρὰ νὰ
διατηρήσω καλὰς σχέσεις μαζί των ἀλλ' οφεί-
λουν ν' ἀναγνωρίσουν ὅτι ἐγὼ εἰμαι ὁ κατα-
κτητὴς τῆς πόλεως καὶ ὅτι κανένας δὲν δέχο-
μαι ἐπάνω σὶ κεφάλι μου, ἢ πλάγι μου. Ἐ-
καμα πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀνθρωπίνως δυνατόν
διὰ νὰ εἶναι σεβαστὴ ἐδῶ ἡ ἐξουσία, τὴν ὁ-
ποίαν ἀντιπροσωπεύω. Τί θὰ γίνῃ ἀργότε-
ρον ἢ πόλις; Μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ τὸ ξεύρω.
Δυστυχῶς δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ. Ἡ τύχη
τῆς θὰ κανονισθῇ εἰς τὸ Λονδίνον ἀπὸ τοὺς
ἀντιπροσώπους τῆς εἰρήνης. Φοβοῦμαι, ὅ-
μως, μήπως ὑπάρξουν δυσχέρειαι μεγάλαι.
Οἱ Βούλγαροι ἐπιθυμοῦν τὴν Θεσσαλονίκην
καὶ ἐπιμένουν — τὸ ἴδιο καὶ ἡμεῖς. Ποῖος θὰ
ὑποχωρήσῃ; That is the question!

Φοβοῦμαι ὅμως ὅτι ἀργά ἢ γρήγορα ὁ
πόλεμος θὰ εἶναι ἀναπόφευκτος. Οἱ Βούλγα-
ροι εἶναι ἰσχυρότεροί μας καὶ ἐν πάσῃ περι-
πτώσει θὰ εἶναι πόλεμος πολλὴν τραχύτερος καὶ
σοβαρώτερος ἀπὸ τὸν παρόντα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΑΞΙΝ

Ἡ ἀναδημοσίευσις τῶν αὐτογράφων ἐπιστολῶν
τοῦ αἰμνήστου Βασιλέως Κωνσταντίνου δὲν εἶνε
ἀπηγορευμένη ἀφοῦ τὸ βιβλίον τῆς περιγρηπύ-
σης Πάσας ἐκκυκλοφόρησε πρὸ ἔτους περίπου.
Ἀπηγορευμένη ὅμως εἶνε, ἐκ λόγων στοιχειώ-
δους ἀβρότητας, ἡ ἀναδημοσίευσις τοῦ προλόγου
τῆς «Νέας Ἐποχῆς» ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν τούτων
δὲν ἀβρότητας, ἡ ἀναδημοσίευσις τοῦ προλόγου
τῆς «Νέας Ἐποχῆς», διὰ νὰ ἐξάγῃ τὴν σπου-
δαίοντα τῶν ἱστορικῶν τούτων ἐπιστολῶν τοῦ
Ματθαίου Βασιλέως. Ἡ ἐπαρχιακὴ ὁδὸν ἐφη-
μερίς ἡμεῖς ἀναδημοσιεύουσα ἐκ τῆς «Ν. Ἐποχῆς»
τὰς ἐπιστολάς, ἀναδημοσίευσε καὶ τὸν πρόλογον
αὐτῆς ὡς ἴδιον αὐτῆς πρόλογον, θὰ μᾶς περι-
ποιεῖ ἰδιαίτεραν τιμὴν ἂν ἀνέφερεν ὅτι ὁ πρό-
λογος ἀνήκει εἰς τὴν «Ν. Ἐποχήν». Ἀπλῶς διὰ
τὴν δημοσιογραφικὴν τάξιν.

ΜΕΛΕΤΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

[Ἐνδιαφέρουσα ἀναλυτικὴ μελέτη τοῦ κ. Δ. Σωτηρίου,
τμηματάρχου ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐσωτερικῶν.]

Προκύπτει ὅθεν ὅτι ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν χρῆσιν 1922—23 κατὰ τὴν χρῆσιν 1923—
24 ἐπῆλθον εἰς τὰς Κοινοτήτας αἱ ἑξῆς ἀπὸ ἀπόψεως ποσοῦ ἐσόδων μεταβολαί :

ὁ ἀριθ. τῶν Κοινοτήτων	μέ ἐσοδα	μέχρι	2.000	δραχ. ἐμειώθη κατὰ	47 ο ο
> > >	> >	2.001 -	4.000	> ἡυξήθη	33 ο ο
> > >	> >	4.001 -	8.000	> >	42 ο ο
> > >	> >	8.001 -	15.000	> >	38 ο ο
> > >	> >	15.001 -	40.000	> >	37 ο ο
> > >	> >	40.001 -	100.000	> >	42 ο ο
> > >	> >	ἄνω τῶν 100.000	> >	> >	107 ο ο

Κατὰ γενικώτερον δὲ παρατηρεῖται, ὅτι
ἐν ᾧ κατὰ τὴν χρῆσιν 1922—23 ὁ μείζων
ἀριθμὸς τῶν Κοινοτήτων ὑπῆγετο εἰς τὰς
δύο πρώτας κατηγορίας (62,2 ο|ο τοῦ ὅλου
ἀριθμοῦ τῶν Κοινοτήτων), κατὰ τὴν χρῆ-
σιν 1923—24 ὁ μείζων ἀριθμὸς τῶν Κοι-
νοτήτων ὑπάγεται εἰς τὰς ἀμέσως ἀνωτέρας
κατηγορίας (54,7 ο|ο τοῦ ὅλου), δι' ἧς κατῆ

γορίας ἡ συνολικὴ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν
εἰς αὐτὰς ὑπαγομένων Κοινοτήτων ἀνέρχε-
ται εἰς 71 ο|ο ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν χρῆσιν
1922—23.

Ὁ πραγματικὸς μέσος ὅρος τῶν κατὰ κα-
τηγορίαν, ἐκ τῶν ἀνωτέρω δέκα διακριθει-
σῶν τοιούτων, ἐσόδων τῆς Κοινοτήτος κα-
τὰ τὴν χρῆσιν 1923—24 ἔχει οὕτω :

Κοινοτήτες μέχρι	2.000	Δραχ.	Ἐσοδα κατὰ Κοιν.	Δραχ.	1.097
> 2.001 -	4.000	> >	> >	> >	2.902
> 4.001 -	8.000	> >	> >	> >	5.775
> 8.001 -	15.000	> >	> >	> >	11.028
> 15.001 -	40.000	> >	> >	> >	23.442
> 40.001 -	100.000	> >	> >	> >	59.750
> 100.001 -	300.000	> >	> >	> >	168.712
> 300.001 -	500.000	> >	> >	> >	370.582
> 500.001 -	1.000.000	> >	> >	> >	678.423
> ἄνω	1.000.000	> >	> >	> >	1.119.720

Ὡς πρὸς τὰς Κοινοτήτας τὰς περιλαμβα-
νούσας πρωτευούσας ἐπαρχίας, ὑποδιοική-
σεων καὶ ταμιακῶν περιφερειῶν τὰ ἐσοδα
τούτων, ἀνελθόντα κατὰ τὴν χρῆσιν 1923—24
εἰς δραχ. 8.628.383, ἐναντι δραχ. 5.356.461
τῆς χρήσεως 1922—23 ἡυξήθησαν ἐν συνόλῳ
κατὰ 61 ο|ο, ἴτοι κατὰ 7,6 ο|ο ὁλικώτερον
τοῦ γενικοῦ μέσου ὅρου αὔξεσεως τῶν κοινο-
τικῶν ἐσόδων. Κατὰ κατηγορίας αἱ Κοινό-
τητες αὗται κατανομονται οὕτω :

ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΑΙΓΥΠΤΟΣ

«Τοιαύτη εἶνε, ἐπέλεγεν ὁ Λόρδος Ἀλ-
λεμπν, ἡ ἐννοια τῶν Βρεττανικῶν ἐγγυή-
σεων... Ἡδὴ ὅτε βασιλεύει καὶ αὐτὸς ἡ
γαλήνη ἐν Αἰγύπτῳ ἀγγέλλω ὅτι ἡ Ἀγγλι-
κὴ κυβέρνησις προτίθεται νὰ συστήσῃ εἰς
τὸ Κοινοβούλιον τὴν κάτωθι δῆλωσιν:

Δήλωσις πρὸς τὴν Αἰγύπτου

«Λαμβανομένου ὑπ' ὄψει ὅτι:

«Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Β. Μ. συμφώ-
νως πρὸς τὰς διαδηλωθείσας διαθέσεις τῆς
ἐπιθυμεί ἀμέσως ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν Αἰγυ-
πτον ὡς κράτος ἀνεξάρτητον καὶ ὅτι:

Αἱ σχέσεις μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τῆς
Α. Μ. καὶ τῆς Αἰγύπτου ἀποτελοῦν οὐσιώ-
δες διὰ τὴν Βρεττανικὴν Αὐτοκρατορίαν
συμφέρον.

Διακηρύσσονται αἱ ἀκόλουθοι ἀρχαί:

1) Τὸ Βρεττανικὸν Πρωτεκτοράτον ἐπὶ
τῆς Αἰγύπτου λαμβάνει τέρας, καὶ ἡ Αἰγυ-
πτος ἀνακηρύσσεται Κράτος κυρίαρχον καὶ
ἀνεξάρτητον.

2) Εὐθὺς ὡς ἡ Κυβέρνησις τῆς Αἰγύπτου
ἐκδώσῃ νόμον περὶ ἀποζημιώσεως ἀφορῶντα
εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Αἰγύπτου, ὁ Στρατι-
ωτικὸς νόμος θὰ καταργηθῇ.

3) Ἐν ἀναμονῇ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν θὰ
εἶνε δυνατὸν διὰ τῆς ἐλευθέρως συζητήσεως
καὶ φιλικῶν συνεννοήσεων νὰ συναφθοῦν
μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Μ. καὶ τῆς
Αἰγυπτιακῆς κυβερνήσεως συμφωνίαι ἐπὶ
τῶν ἀκολουθῶν θεμάτων, ταῦτα θὰ διευθε-
τοῦνται κατὰ τὴν αἴρεσιν τῆς Βρεττανικῆς
κυβερνήσεως.

α) Ἡ ἀπράγεια τῶν συγκοινωνιῶν Βρετ-
τανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ Αἰγύπτου.

β) Ἡ ἀμυνα τῆς Αἰγύπτου ἐναντίον πά-
σης ξένης ἐπιθέσεως ἢ κατὰ πίσης ἐπεμβά-
σεως ἐμμέσου ἢ ἀμέσου.

γ) Ἡ προστασία τῶν ξένων συμφερόν-
των ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἡ προστασία τῶν μειο-
ψηφιδῶν.

δ) Τὸ Σουδάν

Ἐν ἀναμονῇ τῆς συνομολογήσεως τοιου-
ούτων συμφωνιῶν τὸ «Status quo» θὰ
μείνῃ ἀμετακίνητον.

Τὴν ἐπομένην τῆς δηλώσεως ταύτης ἡ ἐ-
πίσημος ἐφημερὶς τῆς Αἰγύπτου ἐδημοσίευε
τὸ Σουλτανικὸν διάταγμα περὶ σχηματισμοῦ
ὑπουργείου ὑπὸ τὸν Σάσουα πασά, ἀκο-
λούθως δὲ ἐδημοσίευε διάγγελμα τοῦ Φουάτ
ἔχων ὡς ἑξῆς:

Πρὸς τὸν προσφιλέστατόν μας Λαόν,

«Ἡ θεία καλωσύνη ἐπιφυλάσσει εἰς ἡμᾶς
τὴν τύχην νὰ ἴδωμεν ἐπὶ τῆς βασιλείας μας
πραγματουμένην τὴν Ἀνεξαρτησίαν τῆς χώ-
ρας ἡμῶν, εὐχαριστοῦμεν τὸν Παντοδύνα-
μον καὶ διακρύπτομεν ὅτι ἀπὸ τῆς σήμε-
ρον ἡ Αἰγύπτος ἀποτελεῖ κράτος ἀνεξάρτη-
τον καὶ Κυρίαρχον. Λαμβάνομεν τοῦ λοιποῦ
τοὺς τίτλους τῆς «Μεγαλειότητος» καὶ τοῦ
Βασιλέως τῆς Αἰγύπτου, οἵτινες εἶνε ἡ κα-
τακύρωσις τῆς διεθνoῦς προσωπικότητος τῆς
χώρας ἡμῶν, ὡς ἀνεξαρτήτου καὶ ἱκανοποι-
ησις τῆς ἐθνικῆς τῆς ἀξιοπροετίας...»

Βραδύτερον ἐπίσημος ἀνακοίνωσις πρὸς
τὸν τύπον ἀνέφερε τὴν σύστασιν Ἐπιτρο-
πῆς, ἣτις θὰ ἐπεξηργάσῃ σχέδιον Συντάγ-
ματος καὶ σχέδιον ἐκλογικοῦ νόμου. Ἡ ἐπι-
τροπὴ αὕτη ἀπετελέσθη ἐκ 32 προσώπων,
ἑτεῖρη δὲ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ρούσδη πασά.

Ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον Ρούσδη δὲν ἠδύ-
νηθη νὰ παραμείνῃ ἐξ ἀντιεμμενικῶν λό-
γων εἰς τὴν ἀρχὴν. Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1922
παρητήθη διεδέχθη δὲ τοῦτο ὑπουργεῖον ὑ-
πὸ τὸν Νεσῆμ πασά, ὅπως ἀποκαταστήσῃ
τὴν τάξιν διασαλευθεῖσαν ἐκ διαφορῶν δο-
λοφονικῶν ἐπιθέσεων ἐναντίον ἐπιστῆμων
προσώπων καὶ Ἀγγλῶν ἀνωτάτων ὑπαλλή-
λων. Ἀλλ' ἡ κατάστασις δὲν ἐβελτιώθη.
Ὁὕτω τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1922 ἐφρονεύθη
ὁ Ε. Hatton τῆς ὑπηρεσίας τῶν σιδηροδρό-
μων. Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1923 ὁ Ἰωσήφ
Συγκόνα ἐλεγκτὴς εἰς τὴν Ἐταιρείαν τῶν
Τροχιοδρόμων ἐν Καίρῳ ἐγένετο ἀντικείμενον
δολοφονικῆς ἐπιθέσεως ἐν Σούμπα.

Τὴν 5ην Ἰανουαρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐ-
γένετο ἐπιθεσις κατὰ τοῦ Μωχίμετ βέη Μπα
δρεδδίν, διευθυντοῦ τῆς Ὑπηρεσίας δημο-
σίας Ἀσφαλείας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐ-
σωτερικῶν.

Τὴν 18ην Ἰανουαρίου ἐδολοφονήθη ὁ
Ἐρρίκος βην δερ Χέττ, ἀρχηγὸς τῆς κινή-
σεως εἰς τὴν Ἐταιρείαν τῶν Τροχιοδρόμων
ἐν Καίρῳ. Τὴν 25ην Ἰανουαρίου ἐφρονεύθη
ὁ Στήλ ἀξιωματικὸς τοῦ Ἰνδικοῦ σώματος.
Τὴν 15ην Φεβρουαρίου ἐφρονεύθη ὁ Price
Hopkins, ἀνώτερος ὑπάλληλος τῶν σιδη-
ροδρόμων.

Ἀλλὰ ἀκόμη δολοφονίαι καὶ δολοφονί-
αι ἀπόπειραι ἔλαβον χώραν.

Κατόπιν τούτων ὁ Ἀλλεμπν ἐδημοσίευσε
διάγγελμα πρὸς τὸν Αἰγυπτιακὸν λαόν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΠΡΩΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ ΥΠΟΦΗΦΙΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ Κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ὁ υποψήφιος δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Ἀγγε-
λος Κ. Κανελλόπουλος, βιομήχανος καὶ πολιτευ-
όμενος Ἀττικῆς προσέβη εἰς τὸν ἡμερήσιον Τύπον
εἰς τὰς κάτωθι προγραμματικὰς δηλώσεις:

«Τὸ πρῶτον ὁμιλῶν δημοσίᾳ περὶ τῆς ὑ-
ποψηφιότητός μου κατὰ τὰς προκειμένας ἐκ-
λογὰς, εὐρίσκομαι εἰς τὴν ἀνσγκὴν νὰ πολι-
τικολογήσω. Λυποῦμαι διὰ τοῦτο, ἀλλ' εἰς
τὴν τοιαύτην ἀνάγκην μὲ περιάγει ἄκοντα

ἡ τακτικὴ τὴν ὁποί-
αν ἠκολούθησαν ἀ-
πέναντι τῆς ὑποψη-
φιότητός μου οἱ θε-
λοντες νὰ καταπολε-
μήσουν αὐτήν.

Ὡς ἐπιχείρημα
κατὰ τῆς υποψηφιό-
τητός μου δὲν βλέ-
πω νὰ φέρεται οὐ-
δὲν ἀφορῶν τὴν
ἱκανότητά μου ἢ τὰ
προσόντα μου ἐνγέ-
ναι διὰ τὸ ἐπίμαχον
ἄξιωμα τοῦ δημοτι-
κοῦ ἀρχontos. Μονα-
δικὸν ἐπιχείρημα εἶ-
νε ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι
ἡ υποψηφιότης μου
ἦλθε πολὺ ἀργά.

Ἐβραδύνα πράγ-
ματι, νὰ ἐμφανίσω
τὴν υποψηφιότητά
μου. Ἀλλὰ διατὶ ἐ-
βραδύνα; τὴν ἐξή-

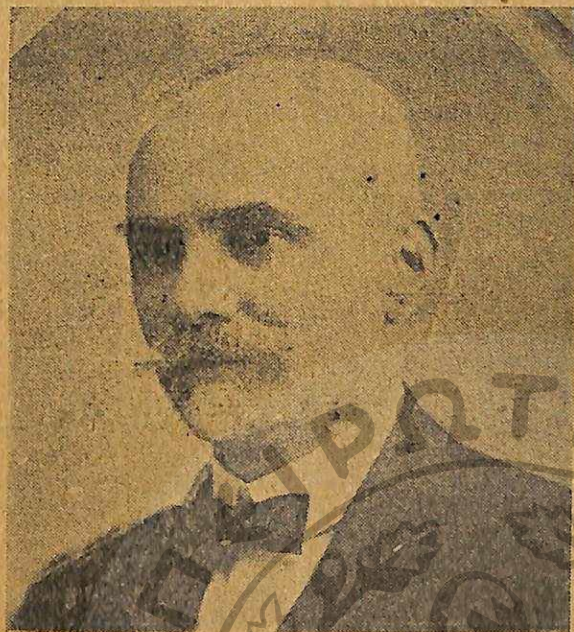
γησιν τῶν λόγων τῆς βραδύτητος ταύ-
της θεωρῶ πρωτίστην ὑποχρέωσιν ἀπέ-
ναντι τοῦ Λαοῦ τῆς Πρωτευούσης, οὐχὶ διὰ
νὰ ἀντιμετωπίσωμεν συκοφαντίας ἀποβλε-
πούσας νὰ καταρρίψουν καὶ ἡμᾶς εἰς ἐπί-
πεδον διαπληκτισμοῦ, ὅπου βεβαίως δὲν εἶ-
νε δυνατόν νὰ ἐξη κανεὶς τὴν ἀξίωσιν νὰ
κατέλθωμεν, ἀλλὰ διότι ἡ ἐξήγησις αὕτη ἀ-
ποτελεῖ τὴν πλήρη διευκρίνησιν τῆς ἐννοίας
καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς υποψηφιότητος ἡμῶν,
διευκρίνησιν τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν ὅπως
δήποτε εἰς τοὺς συμπολίτας μας ἐμφανίζο-
μενοι διὰ νὰ ζητήσωμεν τὴν ψήφον των.

Ὡς πολίτης ἔχω καὶ ἐγὼ τὸ δικαίωμα,

ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τὴν ἱερὰν ἀπέναντι
τῆς χώρας ταύτης ἣτις εἶνε πατρίς μας, νὰ
ἔχω τὰ πολιτικά μου φρονήματα. Ἐπειδὴ δὲ
συμβαίνει καὶ νὰ πολιτευώμαι ἀπὸ μιᾶς καὶ
πλέον ἤδη δεκαπενταετίας, γνωστὸν εἶνε εἰς
πάντας ποῖα τὰ πολιτικά μου φρονήματα
ὡς ἀτόμου καὶ πόσον ἡ πολιτικὴ μου δρα-
σις ἐν γένει εἶχε καταστήσει τὴν πίστιν μου
εἰς τὰ φρονήματά μου ταῦτα ἀναμφισβήτη-

τον. Ἡδὴ καλεῖται
ὁ λαὸς εἰς ἐκλογὰς
τῶν δημοτικῶν ἀρ-
χόντων του. Αἷτια
μακρὰ καὶ βαρύνοντα
συνετέλεσαν ὥστε
κατὰ τὴν ἡμέραν
τῆς προκηρύξεως
τῶν ἐκλογῶν τού-
των νὰ ὑφίσταται
τάξεις πραγμάτων
μοιραίως ὠθησά-
τα δύο πολιτικά
στρατόπεδα εἰς τὰ
ὁποῖα ἔχει διχασθῇ
ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς,
εἰς συγκρουσιν πο-
λιτικὴν καὶ κατὰ τὴν
εἰδικὴν ὅλως περι-
πτώσιν τῆς ἐκλο-
γῆς τῶν δημοτικῶν
ἀρχόντων. Ὁ πο-
λιτικὸς ἀποχωμα-
τισμὸς τῶν δημο-
τικῶν ἐκλογῶν ἀπε-

δείχθη ἀνέφικτος. Μοιραίως αἱ δημοτικαὶ ἐκλο-
γαὶ προσέλαβον καὶ χαρακτῆρα μάχης πολιτικῆς
κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ ἀντίπαλα πολιτικά κόμ-
ματα θὰ ἐπεδείκνυν τὰς δυνάμεις των. Ἀλ-
λὰ καὶ ἀπέναντι τῆς τοιαύτης διαμορφώσεως
τῶν πραγμάτων ποῖον ἦτο τὸ καθήκον μας;
Νὰ ἀποχειροτερεύσωμεν τὸ κακόν; Διότι ἡ
δημοτικὴ ἐκλογὴ ἀδύνατον ἦτο ν' ἀποχωμα-
τισθῇ πολιτικῶς, ἔπρεπε ν' ἀποξηράνω-
μεν αὐτὴν ἀπὸ πάσαν πνοὴν καπνοῆς γενι-
κωτέρας ἠθικῆς ἀντιλήψεως; Ὁχι. Εἴχα καὶ
ἔχω τὴν πεποίθησιν καὶ ἐκθύμως ὁπεστή-
ριξα ὅτι καθήκον ἦτο ὁ δημοτικὸς ἀγὼν καὶ
ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας ν' ἀναχθῇ τοῦ-

κομματικού διαπληκτισμοῦ ἐπὶ ὑποθέσεως κοινωνικοῦ πρωτίστως ἐνδιαφέροντος. Ἐλευθέριος καὶ ξένος ἢ ἡ ἀπὸ πάντα κομματικὸν δεσμὸν, — τὴν δὴ λωσιν ταύτην ποιῶμαι ἐντεῦθεν κατηγορηματικῶς καὶ δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων οἵτινες θὰ ἐπέτρεπον ποτὲ εἰς τὸν ἑαυτὸν των νὰ τοὺς διαψεύσῃ — καλῶ τοὺς συμπολίτας μου νὰ με συντρέξουν πάσῃ δυνάμει ὅπως ἡ δημορχία τῆς πόλεώς μας ἀποβῇ ὀνόματι καὶ πράγματι δημορχία καὶ παύσῃ νὰ εἶνε ἀπλοῦν κομματαρχεῖον. Καὶ ἔχουν καθήκον, ἔχουν ὑποχρέωσιν ἱερὰν, ἀλλ' ἔχουν ἀκόμη καὶ συμφέρον ζωτικώτατον νὰ συναγωνισθῶν εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν ὅλοι ἀνεξαιρέτως ἐκείνοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ πρόσκλησίς μου ἀπευθύνεται, ὁλόκληρος ὁ ἐργαζόμενος λαός, ὅλοι αἱ ἐργαζόμεναι τάξεις, κάθε πολίτης φιλοτιμούμενος νὰ ἔχῃ κοινωνικὴν ὑπόστασιν.

Εἰδικώτερον ὅμως ἡ πρόσκλησίς μου ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς συμπολίτας μου πρόσφυγας, οἱ ὅποιοι εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παρασυρθῶν οὔτε ἀπὸ τὰς ἀπατηλὰς τυμπανοκρουσίας, οὔτε ἀπὸ μεγαλοστόμους ὑποχέσεις, ἀλλὰ οὔτε καὶ ἀπὸ καταστρεπτικὰς προκαταλήψεις μέχρι τοῦ σημείου ὥστε νὰ μὴ ἀντιλαμβάνονται ὅτι τὴν παγίωσιν τῆς ἐν εὐημερίᾳ διαβιώσεως αὐτῶν εἰς τοὺς ἀδελφικούς ἡμῶν κόλπους δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἀναμένουν παρὰ μόνον ἀπὸ ἐκείνους, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ προσπάθεια πρὸς πρὸς ἐξασφάλισιν κοινωνικῆς μηχανῆς, λείπει ἢ ἡθικὴν ὑποχρέωσιν μόνον, ἀλλὰ ζήτημα πρὸς τοῦτοις ἀτομικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ὅχι ἀπὸ ὅσους τυχὼν εἰς τὴν ἀνάληψιν δημοσίων λειτουργημάτων εἶνε δυνατόν νὰ ἀσέως τοῦ ἑαυτοῦ των καὶ τῆς ἱκανοποιήσεως ὁποῖους ἡ κἀκοδοσία εἰς ἀγῶνα περὶ τὴν ἀνάληψιν τοιούτων λειτουργημάτων ἀπορρέει ἐκ λόγων καθαρῶς κοινωνικῆς ἀμύνης, ἀμύνης τῆς κοινωνίας ἐναντίον τῆς δημιουργιστικῆς, κακὸν εἰς τὸ ὁποῖον μοιραίως ὀδηγῶν ἐπαγγελματικόν. Καὶ διὰ νὰ ὁμιλήσω τὴν νὰ μὴ ἀντιλαμβάνονται δὲν εἶνε δύναται δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους οἱ πρόσφυγας τὸ ζήτημα τῆς πλήρους ἀφομοιώσεως τοῦ πρόσφυγικοῦ πληθυσμοῦ πρὸς τὸν γηγενὴ τοιοῦτον, τὸ ζήτημα τῆς ἀπολύτου ἐξασφαλίσεως εἰς αὐτὸν ὅρων ζωῆς ὅσον τὸ

δυνατὸν καλλιτέρων, δὲν εἶνε ζήτημα πολιτικόν, ἀλλ' εἶνε ζήτημα ὑπάρξεως, εἶνε ζήτημα συνδεδεμένον ἀπολύτως πρὸς αὐτὴν ταύτην τὴν τύχην τῶν ἐργασιῶν μας.

Ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐργασίας ἡ τακτοποίησις τοῦ πρόσφυγικοῦ ζητήματος καὶ ἡ θεραπεία ὅλων τῶν πρόσφυγικῶν ἀναγκῶν δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει ἀπὸ τῆς ἀπόψεως νὰ γίνωμεν εὐάρεστοι εἰς τοὺς πρόσφυγας ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐξασφαλίσεως ψυχοφόρων μεταξὺ αὐτῶν, ὅπως εἶνε δυνατόν νὰ ὑποτεθῇ ὅτι συμβαίνει διὰ τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος πολιτευομένους, ἀλλὰ πέσαν τῶν ἡθικῶν ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ αἰσθάνεται πᾶσα μὴ νοσοῦσα συνειδήσις ἀπέναντι κατεστραμμένων ἀδελφῶν, μᾶς ἐνδιαφέρει καὶ ἀπὸ τῆς πρακτικῆς ἀπόψεως, ὅτι μία κοινωνία δὲν εἶνε δυνατόν παρὰ νὰ κακοδαιμονῇ ὅταν ἓνα μέγα μέρος τοῦ ἀποτελοῦντος αὐτὴν πληθυσμοῦ, τοῦ πρόσφυγικοῦ συνόικισμοῦ, κακοδαιμονῇ. Εἰς μίαν δὲ κακοδαιμονοῦσαν κοινωνίαν πῶς θὰ ἡδυνάμεθα νὰ φανταζώμεθα οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐργασίας, ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προκόπτουν καὶ νὰ μὴ κακοδαιμονοῦν καὶ αἱ ἐργασίαι μας.

Ἐθεώρησα ἀνάξιον τῆς κοινωνίας, ἐκ τῆς ὁποίας προέρχεται καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν ἀπευθύνεται νὰ κατέλθω μέχρι τῆς ρουτίνας τῶν τετριμμένων προεκλογικῶν ὑποσχέσεων καὶ προεκλογικῶν μεγάλων λόγων. Εὐτυχῶς ἡ κοινωνία μας με γνωρίζει πολὺ καλὰ καὶ δύναται ἀκινδύνως, δηλαδὴ χωρὶς φόβον νὰ κατηγορηθῇ δι' ἔλλειψιν μετριοφροσύνης, νὰ ἐπικαλεσθῇ αὐτῶν τούτων τῶν συμπολιτῶν μου τὴν μαρτυρίαν, ὅτι ὑπῆρξα εἰς τὴν κοινωνικὴν μου δοᾶσιν ἄνθρωπος οὐχὶ τῶν λόγων, ἀλλὰ τῶν ἔργων. Τοιοῦτος παρὰ μὲν καὶ τώρα. Τοιοῦτος θὰ εἶμαι καὶ προκειμένου νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ θεραπεία ἡ συστηματικὴ καὶ σύντομος ὅλων τῶν παμμεγίστων ἀναγκῶν τῆς πρωτευούσης καὶ ἡ ἀνύψωσις αὐτῆς εἰς περιορὴν ἀνάλογον πρὸς τὴν σημερινὴν σημασίαν της, ἂν οἱ συμπολίται μου ἐμπιστευθῶν εἰς ἐμὲ τὴν διαχείρισιν τῶν δημοτικῶν μας συμφερόντων. Γνωρίζουν οἱ συμπολίται μου με ποῖα καὶ με πόσα μέσα δυνάμεθα νὰ ἀποδυνάμωμεν ἡμεῖς εἰς τὸ ἔργον τοῦτο. Εὐνόητον εἶναι διὰ τοὺς συμπολίτας μου ὅτι ἡμεῖς καμμίαν δὲν θὰ παραλείψωμεν προσπάθειαν ὅπως ἡ δρᾶσις μας ἡ δημορχικὴ ἀποδειχθῇ ἀνάλογος πρὸς τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατέχομεν ἐν τῇ κοινωνίᾳ.

Δὲν ζητῶ ψῆφον ὑπὲρ τῆς υποψηφιότητός μου οἰανδήποτε. Ζητῶ ψῆφον συνειδήσεως. Καὶ διὰ τὸν λόγον ἀκριβῶς αὐτὸν ἡ πρόσκλησίς μου δὲν ἀπευθύνεται, παρὰ πρὸς τὰς συνειδήσεις τὰς ἀνιδιοτελεῖς, πρὸς τὰς συνειδήσεις τῶν καλῶν καὶ τιμῶν πολιτῶν, πρὸς τὰς συνειδήσεις τοῦ φιλοτίμου καὶ ἐργαζομένου λαοῦ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποῖου ἀνέκαθεν ὑπῆρξεν ἡ θέσις ἡμῶν. Τὴν ψῆφον ἐκείνων, οἵτινες εἰς τὴν ἀνάληψιν τῆς δημοτικῆς ἐξουσίας θέλουν νὰ διαβλέπουν χαρακτῆρα ἐκπορθήσεως αὐτῆς ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἱκανοποιήσεως ἰδιοτελῶν βλέψεων καὶ ἀτομικῶν συμφερόντων, ὅχι μόνον δὲν τὴν ζητῶ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀποτρέφωμαι. Ἡ τάξις τοῦ κομματικοῦ παρασιτισμοῦ γνωρίζει ἀπὸ τοῦδε ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ μου θὰ ἀντιμετωπίσῃ διώκτην αὐτῆς ἀμείλικτον. Ἡ τάξις αὐτὴ θὰ τὸ θεωρήσῃ τιμὴν μου νὰ με μαυρίσῃ.

Οὔτε ἐζήτησα, ἀλλ' οὔτε καὶ ἠθέλησα, δὲν δυσκολεύομαι μάλιστα νὰ εἶπω ὅτι σαφῶς διεκήρυξα ὅτι δὲν τὴν θέλω τὴν ὑποστήρηξιν τῶν κομμάτων. Τὰ κόμματα ἐλεύθερα εἶναι διὰ λογαριασμόν των νὰ διαθέσονται κατ' ἀρέσκειαν τὴν ὑποστήρηξιν των. Ἐξένοσ καὶ ἄσχετος πλέον ἐγὼ πρὸς αὐτὰ τὴν ἰδικήν μου υποψηφιότητα τήνθετο ὑπὸ τὴν ὑποστήρηξιν τῆς Ἀθηναϊκῆς Κοινωνίας καὶ ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν καλῶς νοουμένων συμφερόντων αὐτῆς. Διότι ἡ υποψηφιότης μου διακρίνεται κυρίως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτῆς ὡς ἀγῶνος ἀμύνης τῆς Κοινωνίας ἐναντίον πάσης κομματαρχικῆς ἐισβολῆς. Καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ἡ υποψηφιότης μου νὰ προκαλῇ τὴν μὴνιν τοῦ κομματαρχισμοῦ καὶ νὰ προσπαθῇ οὗτος νὰ παραπλανήσῃ τὸν κόσμον με συστηματικῶς διασπειρομένης διὰδόσεως. Σήμερον ὅτι εὐρίσκωμαι εἰς σχέσεις με τὸ κόμμα τὸ Λαϊκόν, αὐτοῖον ὅτι εὐρίσκωμαι εἰς σχέσεις με τὸ κόμμα τῶν ἐλευθεροφρόνων καὶ μεθαύριον δὲν γνωρίζω με ποῖον ἄλλο, τῶν ὁποίων διαδόσεων πίπτουν ἐνίστε θύματα καλῇ τῇ πίστει θέλω νὰ πιστεύω, καὶ τινες ἐφημερίδες. Βεβαίως δὲν θὰ εἶχε κανεὶς τὴν ἀξίωσιν νὰ κλείσῃ τὰς θύρας μου εἰς πολίτας διὰ μόνον καὶ μόνον τὸν λόγον ὅτι οἱ πολῖται αὐτοὶ ἀνέχονται ἀποδεδειγμένως εἰς τὸ ἄλφα ἢ τὸ βῆτα κόμμα διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει αἱ θύραι μου θὰ ἔπρεπε νὰ κλείσουν δι' ὅλον τὸν κόσμον διότι ὅλοι οἱ πολῖται ἔχουν τὸ πολιτικὸν των φρόνημα καὶ ἀνέχονται εἰς κάποιον κόμμα. Ὅλους ὅμως τοὺς συμπολίτας μου ὑποδέχομαι με τὴν κατηγορηματικὴν δήλωσιν ὅτι

τὴν ψῆφον των καὶ τὴν συνδρομὴν των ζητῶ ἀπὸ αὐτοῖς ὡς μέλη τῆς Κοινωνίας μας.

Εὐτυχῶς ὅτι ἡ Ἀθηναϊκὴ Κοινωνία με γνωρίζει τόσο καλὰ, ὥστε νὰ δύναται ἀσφαλῶς νὰ ἐκτιμῇ ποίαν ἀξίαν ἔχει ἡ κατηγορηματικὴ δήλωσις μου, ὅτι ἐνεφανίσθη προβάλλων ὑποψηφιότητα με διακεκομμένον κάθε κομματικὸν δεσμὸν καὶ νὰ δύναται ἀκόμη ἀσφαλῶς νὰ ἐκτιμῇ ἂν θὰ ἦτο ποτὲ δυνατόν καὶ ἐπιτετραμμένον εἰς ἐμὲ, με τὸν κίνδυνον νὰ με διαψεύσουν αὐτοῖον τὰ πράγματα νὰ δηλώσω τὸς πανηγυρικῶς ὅτι ὅπως ἐμφανίζεται ἡδη προεκλογικῶς ἐνώπιον αὐτῆς ζητῶν τὴν ἐμπιστοσύνην της ὁ Κανελλόπουλος ἐντελῶς ἀποξενωμένος πάσης κομματικῆς σχέσεως, οὕτω θὰ παραμείνῃ αὐστηρῶς, αὐστηρότατα ἀποξενωμένος πάσης τοιαύτης σχέσεως καὶ μετεκλογικῆς ὁ Κανελλόπουλος δημορχος, ἐφόσον ἡ ψῆφος τῶν συμπολιτῶν μου ἠθέλε με ἀναδείξει τοιοῦτον.

Οἱ ξένοι περὶ τῆς Δογοτεχνίας μας

Εἰς τὸν «Γαλάτην Ἑρμῆν» τῆς 15ης Αὐγούστου ὁ γνωστὸς συγγραφεὺς κ. Φιλίας Λεμπέγκ (Δ. Ἀστεριώτης) γράφει τ' ἀκόλουθα περὶ τῆς πρὸ μνην ἐκδοθείσης ὑπὸ τοῦ κ. Ἀρίστου Καμπάνη «Ἱστορίας τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Δογοτεχνίας».

«Διὰ πολλοὺς λόγους εἶνε ἐνδιαφέρον νὰ παρακολουθῇ τις τὴν ἐξέλιξιν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Δογοτεχνίας κατὰ τὴν διάρκειαν χιλιῶν ἐτῶν μέσω τοῦδοσιαστικοῦ ἔργου τοῦ κ. Ἀρίστου Καμπάνη (176 σελίδες πολυμαθεῖς λεπτολόγον καὶ μεμετημένης). Ὁ συγγραφεὺς διαιρεῖ τὴν ἱστορίαν τῆς ἐν λόγῳ λογοτεχνίας εἰς ὁ περιόδους: Α) Ἀπὸ τῶν Ἑξαγγελίων μέχρι τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀττικῆς Ἀδοχαστορίας (1204). Β) Ἀπὸ τῆς Φραγκικῆς κατακτήσεως μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων (1204—1453). Γ) Ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινῆς μέχρι τῆς καταλύσεως τῆς Βαυτικῆς κυριαρχίας ἐν Κρήτῃ (1669). Δ) Ἀπὸ τοῦ 1669 μέχρι τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Ε) Ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρι τοῦ 1886. ΣΤ) Ἀπὸ τοῦ 1886 μέχρι τοῦ 1900. Ὁ Λεμπέγκ, ὁ «Ἐρωτόκριτος», τὸ Κρητικὸν θέατρον ἀναλύονται προσεκτικώτατα, καθὼς καὶ τὸ ἔργον τοῦ Κοραῆ, τοῦ Βηλαρά καὶ τοῦ Ψυχάρη, τὸ τελευταῖον παρὰ πολὺ βραχυλόγως κατὰ τὴν γνώμην μας.

Καλὴ καὶ δικαία θέσις δίδεται εἰς τὸν Σολωμόν. Ἀλλὰ ὁ Κωστής Παλαμῆς, ὅστις «ἵπνευσι δύο αἰῶνας» (τοῦ ὁποῖου δηλαδὴ τὸ ἔργον ἀρξάμενον ἀπὸ τοῦ 1880 συνεχίζεται μέχρι σήμερον, — εἰκοσιπέντε ἔτη μετὰ τὸ 1900) ἀδικεῖται ὀλίγον. Ἐπειὶ ἔσχατον καὶ δευτερεύον εὐρετήριο, ὅπου θὰ συμβουλευσάμε τις ἐπωφελῶς καὶ τὸ ὁποῖον περιέχει καὶ ἡμεῖς ὅτι εἶνε οὐστὶς ὁ δὲ.

ΤΙΜΩΡΙΑ ΤΩΝ ΑΡΓΩΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

Εἶνε παραδεδομένον ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου καὶ Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου, ὅτι ὑπῆρχεν ἐν Αἰγύπτῳ νόμος προστασίας εἰς πάντα τοὺς Αἰγυπτίους νὰ ἀποδεικνύωσι καὶ ἔτος εἰς τὸν νομάρχην, ἀπὸ τίνων ἐπορίζετο ἕκαστος τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ὃ δὲ μὴ ποιῶν τοῦτο ἢ ψευδῶς δῆλῶν ἢ ζῶν ἀπὸ ἀδίκων πόρων ἐτιμωρεῖτο διὰ θάνατον. Ἐθνεκε δὲ τὸν νόμον τοῦτον κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ὁ φιλέλλην βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου Ἀμασις, ὃ δὲ Σόλων λαβὼν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου μετήνεγκεν εἰς Ἀθήνας. Ἐκτοτε δὲ οἱ Ἀθηναῖοι μετεχειρίζοντο ἐς αἶν τὸν ἄμωμον τοῦτον νόμον, ὡς λέγεται ὑπὸ τοῦ Ἀλκαίνασώεως ἱστορικοῦ.

Ἄλλ' εὐλόγως οἱ νεώτεροι ἀμφιβάλλουσιν, ἂν εἶνε ἀκριβὲς ὅτι κατὰ πρῶτον ἐτέθη ὑπὸ τοῦ Σόλωνος ὁ νόμος οὗτος ἐν Ἀθῆναις, διότι ὑπὸ τοῦ Πλούταρχου καὶ τοῦ Πλούτουτος μαρτυρεῖται, ὅτι καὶ ὁ Δράκων πρὸ τοῦ Σόλωνος ἐνομοθέτησε κατὰ τῶν ἀργῶν καὶ κατεδίκασεν εἰς ἀτιμίαν καὶ τὸν ἄπας κρινόμενον ἔνοχον ἀργίας. Ὁ δὲ Σόλων φαίνεται ὅτι μεταρρυθμίσει τὸν νόμον τοῦ Δράκοντος τάσας νὰ κηρύττεται ἀτιμία ὁ τοῖς καταδικασθεὶς ἐπὶ ἀργίᾳ. Ὡς δὲ κατὰ τὸν Πλούταρχον νὰ δικάζη τοὺς ἀργοὺς ἢ ἐξ Ἀρείου Πάγου βουλή.

Λοιπὸν κατὰ τὸν ἀργίας νόμον ὤφειλον πάντες οἱ πένητες ἐν Ἀθῆναις νὰ ἀποδείξωσιν, ὅτι εἶχον ἐντιμὸν τι ἔργον, ἐξ οὗ ἐπορίζοντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν, εἰ δὲ μὴ παρέμεινον νὰ δικασθῶσι διὰ τῆς λεγομένης ἀργίας γραφῆς, ἢν ἐδέχετο μὲν ὁ πρῶτος τῶν ἐννεα ἀρχόντων, ὁ κυρίως λεγόμενος ἀρχων, εἰσήγε δὲ παλαιότερον μὲν εἰς τὴν ἐν Ἀρείῳ Πάγῳ βουλήν, ὑστερον δὲ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν σφερόρων εἰς ἡλιαστικὸν δικαστήριον, ὅτε εἶνε ἀμφίβολον ἂν ποτε ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις κατεδικάζοντο εἰς ἀτιμίαν οἱ ἔνοχοι. Ὅτε δὲ ἡ Ἀρεοπαγίτις βουλὴ πρὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἐφιάλτου γενομένης μεταβολῆς εἶχε μεγίστην δυνάμιν, ἱστορεῖται ὑπὸ τοῦ Φανοδήμου τοῦ Φιλοχόρου καὶ ἄλλων πολλῶν, ὅτι προσεκάλει τοὺς ἀσώτους καὶ τοὺς μὴ ζῶντας ἐκ τίνος περιουσίας καὶ ἐκόλαζεν αὐτοὺς. Ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ὑστερον χρόνοις εἶχον τὸ δικαίωμα τοῦτο οἱ Ἀρεοπαγῖται ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἱστορουμένων ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου περὶ τῶν φιλοσόφων Μενεδήμου καὶ Ἀσκληπιάδου καὶ ὑπὸ Διογένηος τοῦ Λαερτίου περὶ τοῦ φιλοσόφου

Κλεάνθους, αἵτινα ἱστορήματα ὑπὸ τινων νεωτέρων συγγραφέων δὲν νομίζονται ὡς μαρτυρίαι ἀναμφισβήτητοι.

Τὸν Μενεδήμον καὶ τὸν Ἀσκληπιάδην νέους ὄντας καὶ πενομένους προσεκάλεσαντες οἱ Ἀρεοπαγῖται ἠρώτησαν, πῶς ὅλας τὰς ἡμέρας συσχολάζοντες μετὰ τῶν φιλοσόφων, μηδεμίαν δ' ἔχοντες περιουσίαν, εὐεκτοῦσιν οὕτω κατὰ τὰ σώματα. Οὗτοι δὲ παρεκάλεσαν καὶ κληθῆναι ἐκ τῶν μυλῶν, ὅστις ἦλθε καὶ εἶπεν, ὅτι οἱ δύο νέοι καθ' ἑκάστην νύκτα κατερχόμενοι εἰς τὸν μύλον αὐτοῦ καὶ ἀλέθοντες ἐλάμβανον ἀμφοτέρω δύο δραχμάς· θανατάσαντες δὲ οἱ Ἀρεοπαγῖται ἐτίμησαν αὐτοὺς διὰ δωρεᾶς διακοσίων δραχμῶν. Ὡσαύτως δ' ἐκλήθη εἰς τὸ δικαστήριον, ἵνα δώσῃ λόγον περὶ τῶν πόρων τοῦ βίου αὐτοῦ ὁ μαθητὴς τοῦ Ζήνωνος Κλεάνθης, ὅστις ἠθωρῶδη παρασχώνμαρτυρα τὴν ἀλφιτοπωλιν, παρ' ἢ τὴν νύκτα ἔματτε τὰ ἀλφιτα, δηλ. ἐξύμωνε τὰ κρίθινα ἄλευρα, καὶ τὸν κηπουρόν, οὗτινος ἐν τῷ κήπῳ τὴν νύκτα ἦντλει ὕδωρ ἐκ τοῦ φρέατος, ὅθεν καὶ Φρεάντης ἐκλήθη. Οἱ δὲ Ἀρεοπαγῖται ἐπήφι-σαν νὰ δοθῶσι πρὸς αὐτὸν δέκα μναί, τοῦ-τέστι χίλια δραχμαί, ἃς ἐκόλυσεν αὐτὸν νὰ λῶβῃ ὁ Ζήνων. Λέγεται δὲ ὅτι καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας Ἀντίγονος ἔδωκε πρὸς αὐτὸν τρεῖς χιλιάδας δραχμῶν, καὶ ὅτε ποτὲ ἠρώτησε τὸν φιλόσοφον, οὗτινος ἦτο ἀκροατής, διατὶ ἀντλεῖ, οὗτος εἶπεν «ἀντλῶ μόνον; τί δέ, δὲν σκάπτω, τί δέ, δὲν ποτίζω, καὶ πάντα ποιῶ φιλοσοφίας ἕνεκα;»

Ὁ Ἰσοκράτης ἐν τῷ Ἀρεοπαγητικῷ λέγει, ὅτι ἐν τοῖς παλαιότεροις χρόνοις οἱ ἀρεοπαγῖται ἐφρόντιζον περὶ πάντων τῶν πολιτῶν, μάλιστα δὲ περὶ τῶν νεωτέρων, οἵτινες εἶνε ταραχόμενοι καὶ γέμουσι πλεῖστον ἐπιθυμιῶν, αἱ δὲ ψυχαὶ αὐτῶν εἶνε ἀνάγκη νὰ παιδεύωνται, ἐν ἐπιθυμίαις καλῶν ἐπιτηδεύματων καὶ ἐν κόποις, οἵτινες παρέχουσιν ἡδονάς. Διὰ τοῦτο ἢ ἐξ Ἀρείου Πάγου βουλῆς ἀναλόγως τῆς περιουσίας ἔτρεπε τοὺς νέους εἰς διάφορα ἔργα, οὕτω δὲ τοὺς μὲν πένητας ἔτρεπεν εἰς τὰς γεωργίας καὶ εἰς τὰς ἐμπορίας, διότι ἐγίνωσκον ὅτι ἡ ἀργία γεννᾷ τὴν ἀπορίαν, αὕτη δὲ τὴν κακοργίαν· τοὺς δὲ ἔχοντας ἱκανὴν περιουσίαν ἠνάγκαζε νὰ διατρίβωσι περὶ τὴν ἱππικὴν, τὰ γυμνάσια, τὰ κυνήγια καὶ τὴν φιλοσοφίαν. Καὶ ὁ Σόλων θέλων μηδεὶς νὰ

εἶναι ἀργός, ἔτρεπε τοὺς πολίτας πρὸς τὰς τέχνας, ὡς λέγει ὁ Πλούταρχος, καὶ νόμον ἔγραψεν νὰ μὴ εἶνε ἐπάναγκες νὰ τρέφῃ τὸν πατέρα ὁ υἱός, ὅστις δὲν ἐδιδάχθη ὑπ' αὐτοῦ τέχνην τινά. Οὕτω δὲ μέγα κακὸν ἐνόμιζον οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἀργίαν, ὥστε καὶ ὁ Περικλῆς ἐν τῷ ἐπιταφίῳ λόγῳ παρὰ τῷ Θουκυδίδῃ λέγει, οἱ δὲν εἶναι αἰσχρὸν νὰ ὁμολογῇ τις ὅτι εἶναι πένης, ἀλλ' εἶναι αἰσχρὸν νὰ μὴ διαφεύγῃ τὴν πένιαν δι' ἔργου.

Ὁ κωμικὸς ποιητὴς Δίφιλος λέγει ἐν τινι κωμῳδίᾳ, ὅτι ἐν Κορίνθῳ ὑπῆρχε νόμος, ἂν ἔβλεπον τινὰ ὀψωνοῦντα πολυτελῶς, νὰ ἀνακρίνωσιν αὐτόν, πόθεν καὶ τί ποιῶν ζῇ· καὶ ἂν μὲν εἶχε περιουσίαν, ἢς αἱ πρόσοδοι ἐπάρκουν εἰς τὰς δαπάνας, ἐπέτρεπον εἰς αὐτὸν νὰ ἀπολαύῃ τοῦτον τὸν βίον, ἂν δ' ἔδαπάνῃ ὑπὲρ τὴν περιουσίαν, ἀπηγόρευον εἰς αὐτὸν νὰ ποιῇ πλέον τοῦτο, τὸν δὲ μὴ πειθόμενον ἐτιμωροῦν. Ἄν δὲ ἐξῇ πολυτελῶς μηδεμίαν ἔχων περιουσίαν, παρέδιδον αὐτὸν εἰς τὸν δήμιον. Διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ζῇ οὕτως ἄνευ κακοῦ τίνος, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην ἢ ἐλωποδύει τὰς νύκτας ἢ ὠρνεύει τοὺς τοίχους, ἵνα κλέψῃ, ἢ ἐνοχοφάντει κατὰ τὴν ἀγοράν, ἢ ἐψευδομαρτύρῃ. Ἄλλος δὲ κωμικὸς ποιητὴς, ὁ Σώφιλος, ἢ εἴωσεν ὁ νόμος οὗτος τῶν Κορινθίων περὶ τῶν ὀψωνοῦντων νὰ εἶνε καὶ ἐν Ἀθῆναις, ἢ δὲ βουλή νὰ ἐκλέγῃ δύο ἢ τρεῖς ὀψωνόμους, οἵτινες νὰ ἔχωσι τὴν ἐποπτείαν τῶν ὀψων. Ὁ δὲ κωμικὸς Ἀλέξιος λέγει ἐν τῇ κωμῳδίᾳ Ἐπικλήρῳ, ὅτι, ὅστις πτωχὸς ὦν ἀγοράζει πολλοὺς ἰχθεῖς, καὶ εὐπορεῖ πρὸς τοῦτο, ἐν ᾧ κατὰ τὰ ἄλλα εἶνε ἀπορός, οὗτος τὴν νύκτα ἀγχιρεῖ νὰ ἐνδύματα τῶν ἀνθρώπων, οὓς εὐρίσκει καθ' ὁδόν. Λοιπὸν ἂν τις ἐκδυθῇ, πρέπει εὐθὺς ἀπὸ πρωίας νὰ τηρῇ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν ἰχθύων· τὸν δὲ πρῶτον πένητα καὶ νέον, ἐν ᾗ δὲλεν ἴδει ἀγοράζοντα ἐγγέλει παρὰ τοῦ Μικίωνος, συλλαβὸν νὰ ἀπάγῃ αὐτὸν εἰς τὸ δεσμωτήριον.

Παράδοξόν τινα γνῶμην τοῦ Σωκράτους

ἀναγράφει ὁ Ἀλλιανὸς ἐν τῇ Ποικίλῃ Ἱστορίᾳ. Ἐλεγεν ὁ Σωκράτης, ὅτι ἡ ἀργία εἶνε ἀδελφὴ τῆς ἐλευθερίας, καὶ ὡς ἀπόδειξιν ἔφερε τοὺς Ἰνδοὺς καὶ τοὺς Πέρσας, οἵτινες ἦσαν ἀνδρείοτατοι, ἀλλ' ἀργότατοι καὶ τοὺς Φρύγας καὶ τοὺς Λυδοὺς, οἵτινες ἦσαν μὲν ἐργατικώτατοι ἀλλ' ἐδούλευον. Ὁρθῶς δὲ ὁ Κοραῖς λέγει, ὅτι ἐκ μνημονικοῦ σφάλματος ἀπέδωκεν ὁ Ἀλλιανὸς τὴν γνῶμην ταύτην εἰς τὸν Σωκράτην, διότι καὶ ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ξενοφῶν καὶ πάντες οἱ γράφοντες περὶ Σωκράτους παραδίδουσιν, ὅτι οὗτος τὴν μὲν ἀργίαν ἐκάστοτε διέσυρε, τὴν δὲ ἐργασίαν καὶ αὐτὸς περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο καὶ ἄλλους προέτρεπεν εἰς αὐτήν. Τοσοῦτον δὲ ἀπείχετο ὁ Σωκράτης τοῦ νὰ νομίσῃ τὴν ἀργίαν ἀδελφὴν τῆς ἐλευθερίας, ὥστε καὶ *πονηροτάτην δέσποιναν* αὐτὴν ἀπεκάλει καὶ πολλὰκις ἔλεγε τὸν στίχον τοῦ Ἡσιόδου

Ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δὲ τ' ὄνειδος, καὶ τὸ τοῦ Ἐπικάρμου «τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ γὰρ ἂν οἱ Θεοί». Ἄν δὲ πάντα τὰ ἀγαθὰ, καὶ αὐτὸ τὸ πάντων μέγιστον, ἡ ἐλευθερία, πόνων ὧνιός οὐσα τυγχάνει, ἐπιλέγει ὁ ἀείδημος Κοραῖς.

Πλην τῆς Αἰγύπτου καὶ τῶν Ἀθηνῶν μνημονεύεται ὅτι ὑπῆρχε δίκη ἀργίας καὶ ἀλλαχοῦ. Ὁ Ἀλλιανὸς παραδίδει, ὅτι οἱ Σαρδοῖοι ἐκρίνον τοὺς εἰκὴ ζῶντας, εἰσάγοντες αὐτοὺς εἰς δίκην καὶ ζητοῦντες παρ' αὐτῶν ν' ἀποδείξωσι πόθεν ἔχων. Ὁ δὲ Δαμασκηνὸς Νικόλαος ἱστορεῖ, ὅτι οἱ Λευκανοὶ ἐδικάζοντο πρὸς ἀλλήλους, ὡς περὶ ἄλλου τίνος ἀδικήματος, οὕτω καὶ περὶ ἀσωτίας καὶ ἀργίας.

Ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἐμπροσθεν λεχθέντων κατέστη φανερόν, ὅτι τινες τῶν ἀρχαίων πολιτειῶν ἐνομοθέτησαν οὐχὶ περὶ τοῦ «πόθεν ἔσχε», ὅπερ τινες ἤδη παρ' ἡμῖν ζητοῦσιν, ἀλλὰ ὀρθότερον καὶ πρακτικώτερον περὶ τοῦ «πόθεν ἔχεις».

Ε. Α. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΣ

Τ. Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

ΔΙΔΩΣΙΣ

Οἱ καθυστεροῦντες τὰς συνδρομὰς τοῦ **ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΕΤΟΥΣ** παρακαλοῦνται θερμῶς ἢ νὰ ἐμβάσωσι τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς, ἢ νὰ εὐαρεστηθοῦν νὰ μᾶς ἐπιστρέψωσι τὰ ληφθέντα τεύχη. Ἐμμεθα δέ-θαιοι ὅτι οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἐπιθυμεῖ τὴν ζημίαν τῆς **Ν. ΕΠΟΧΗΣ**.

[ΕΚ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ]

ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

Εν σχέσει πρὸς τὸ ὑπὸ ἐκδοσιν νέον Λαχειοφόρον Δάνειον τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, μᾶς παρέχονται αἱ κάτωθι πληροφορίες σχετικαὶ πρὸς τὰ πλεονεκτήματα αὐτοῦ.

1ον Διὰ τοῦ Δανείου τούτου θὰ ἀποκτήσῃ ὁ Τόπος ἔργα κοινῆς ὠφελείας ὅπως εἶναι οἱ δρόμοι, αἱ γέφυραι, αἱ πλατεῖαι, οἱ δημοτικοὶ κήποι, ὁ φωτισμός, τὰ ὑδραγωγεῖα, αἱ ὑπόνομοι, οἱ λιμένες, τὰ κοινοφελῆ ἰδρύματα, διότι θὰ χορηγηθῶσι δάνεια διὰ τοιαῦτα ἀποκλειστικῶς ἔργα εἰς Δήμους, Κοινότητες, Δημοτικά, Ἐπιτροπὰς καὶ ἄλλα Νομικὰ Πρόσωπα.

2ον Θὰ ἀποκτήσῃ πολλὰ ἑπαρχιακὰ καὶ πόλεις ἀνάλογον ἀριθμὸν νέων κατοικιῶν καὶ θὰ ἐλαττωθῇ οὕτω ἡ στενότης τῆς στέγης, διότι θὰ χορηγηθῶσι δάνεια ἐνυπόθηκα πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου καὶ μὲ εὐνοϊκοὺς ὅρους.

3ον Θὰ ἐξυπηρετηθῇ σοβαρῶς ἡ ἰδιωτικὴ οἰκονομία καὶ ἡ ἀποταμίευσις διότι θὰ ὀδηγηθῇ τὸ πολὺ κοινὸν ὅπως ἀντὶ νὰ τηρῇ τὰ

χρήματά του εἰς διαφόρους ἀτόκους καταθέσεις ἢ κλειδωμένα εἰς τὰ συρτάρια του, ἢ εἰς τὰ Ταμιευτήρια μὲ μικρὸν τόκον 4 0/0 ὡς 5 0/0, ἢ ἀντὶ νὰ τὰ παῖξῃ εἰς ἐπικινδύνους τοποθετήσεις μὲ ἐκπαινετοὺς τόκους καὶ νὰ κινδυνεύῃ νὰ τὰ χάσῃ, νὰ τὰ τοποθετήσῃ εἰς τὸ δάνειον αὐτὸ μὲ κανονικὸν καὶ ἱκανοποιητικὸν τόκον 7 0/0, μὲ πλήρη ἀσφάλειαν τῶν χρημάτων του, μὲ ἀσφαλῆ ἐλπίδα οὐσιώδους βελτιώσεως τοῦ τόκου τούτου ἂν τύχῃ νὰ κληρωθῶσιν αἱ ὁμολογίαι τοῦ ἐντὸς τῆς πρώτης 10ετίας, κατὰ τὰ κατωτέρω, καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα ἐνὸς ἐκτάκτου σοβαροῦ κέρδους ἐκ τῆς ἐπιτυχίας ἐνὸς λαχοῦ Δρ. 400.000 ἢ καὶ 100.000. Διότι οἱ ὁμολογιούχοι ἐκείνοι ὧν αἱ ὁμολογίαι θὰ συμβῇ νὰ κληρωθῶσιν ἐντὸς τῆς πρώτης 10ετίας τῆς προθεσμίας τοῦ Δανείου, πληρωνόμενοι πρὸς Δρ. 300 ἑκάστην ὁμολογίαν τὸν ἥτοι Δρ. 50 ἐπὶ πλέον θ' ἀπολαύσῃ τοῦ ἐξῆς γενικοῦ ποσοῦ τῶν χρημάτων τῶν καθ' ἑκάστον ἔτος:

Κατὰ τὸ 1ον ἔτος	τόκος	27.— 0/0	ἥτοι καθ' ὁμολογίαν Δρ.	67.60	•
» 2ον »	»	17.— 0/0	» » »	42.50	κατ' ἔτος
» 3ον »	»	13.66 0/0	» » »	34.15	»
» 4ον »	»	12.— 0/0	» » »	30.—	»
» 5ον »	»	11.— 0/0	» » »	27.50	»
» 6ον »	»	10.33 0/0	» » »	25.82	»
» 7ον »	»	9.84 0/0	» » »	24.60	»
» 8ον »	»	9.50 0/0	» » »	23.75	»
» 9ον »	»	9.22 0/0	» » »	23.05	»
» 10ον »	»	9.— 0/0	» » »	22.50	»
Ἦτοι μέσος ὁρος τοῦ τόκου κατὰ τὰ 10				πρῶτα ἔτη εἶνε Δρ.	12.855 0/0

4ον Θὰ ἐξυπηρετηθῇ προσθέτως ἡ ἀποταμίευσις τῶν μικρῶν κεφαλαιούχων, οἰκογενειάρχων, μικροεπαγγελματιῶν, ἐργατῶν καὶ ἄλλων μὲ ὑγιὲς οἰκονομικὸν πνεῦμα, διότι δίδοντες σήμερον οὗτοι 250 δραχμὰς ἐπεξεργασίας καὶ ἀγοραστικῆς ἀξίας διὰ νὰ ἀγοράσῃσι μίαν ὁμολογίαν εἶναι βέβαιον ὅτι μετὰ 10 ἢ καὶ 15 ἔτη, κληρονομήσιν εἰς τὸ ἄριον τῶν ὁμολογιῶν τῶν, θὰ λάβωσιν οὗτοι Δρ. 300 δι' ἑκάστην ὁμολογίαν, ἀλλὰ Δρ. 300 πολὺ περισσότερον ὕψους καὶ μὲ ἀνωτέραν ἀγοραστικὴν δύναμιν, διότι ὅλαι αἱ θετικοὶ προβλέψεις καὶ ὅλοι οἱ συντελεσταὶ μαρτυροῦν ὅτι παρερχομένων ὀλίγων ἔτων ἀναδημιουργικῆς ἐργασίας διὰ τὸν Τόπον ἡ ἀξία τῆς δραχμῆς θὰ βελτιω-

θῇ ἀσφαλῶς.

Ὅλα ταῦτα δὲν εἶναι θαύματα ἀλλὰ θετικὰ ἀποτελέσματα μιᾶς συστηματικῆς καὶ μελετημένης ἐκμεταλλεύσεως τοῦ Κεφαλαίου.

Διότι πρέπει νὰ ἀνακεφαλαιώσωμεν ὅτι μὲ 200.000.000 τοῦ δανείου τούτου θὰ κατορθωθῶσιν τὰ ἑξῆς:

- Θὰ γείνουν κοινωφελῆ ἔργα.
- Θὰ γείνουν σπῆτια.
- Θὰ ὠφεληθῶσιν ὅλοι ὅσοι θὰ μετασχηματίζωσιν εἰς τὰ δάνεια ὁμολογιούχοι.
- Θὰ ὠφεληθῇ καὶ ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα τὸ λογικὸν κέρδος τῆς, καὶ
- Θὰ ἀποδώσῃ εἰς τοὺς ὁμολογιούχους Δρ. 569.000.000 δηλαδὴ τὸ τριπλάσιον πλεονέκτημα τῶν ὧν θὰ λάβῃ ὡς δάνειον.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΑΤΕ ΟΛΟΙ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΣΑΣ

ΟΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΟΙ ΤΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΑΣ

ΟΙ ΟΙΚΟΓΕΝΙΑΡΧΑΙ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΙ Κ. Α. Π. ΤΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΑΣ

ΔΙΑ ΝΑ ΕΓΓΡΑΦΗΤΕ ΕΙΣ ΤΟ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΔΡΧ. 200.000.000

ΔΕΙΑ ΕΚΑΣΤΗΣ ΜΕΤΟΧΗΣ ΔΡΧ. 250

ΜΟΝΟΝ ΟΥΤΩ ΘΑ ΑΠΟΚΤΗΣΩΜΕΝ ΔΡΟΜΟΥΣ, ΝΕΡΑ, ΦΩΤΙΣΜΟΝ, ΠΛΑΤΕΙΑΣ, ΛΙΜΕΝΑΣ
ΚΑΙ ΕΠΑΡΚΗ ΑΡΙΘΜΟΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΑΠΟ 15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ-15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

«Μηδεὶς ἀγνοὼν Λογιστικὴν εἰδὼ εἰς
τὴν ἰδιωτικὴν καὶ δημοσίαν οἰκονομίαν».

22ον ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1925-1926

ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΩΗΝ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΝ ΤΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΕΜΠΟΡ. ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΤΟΥ «ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ»

ΤΕΤΡΑΤΕΛΙΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ συνδυάζουσα προφορικὴν διδασκαλίαν καὶ ἀτομικὴν ἐργασίαν τοῦ ὁποῦδατος κατὰ νεώτατον παιδαγωγικὸν σύστημα, χορηγοῦσα πτυχία 1) Στοιχειώδους Λογιστικῆς καὶ 2) Ἀνωτέρας Λογιστικῆς καὶ πρὸς τοὺς παραδιδάσκοντα ὑποχρεοῦν διὰ τὰς προκηρυχθούσας ἐξετάσεις τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Λογιστικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος, διαγωνιζομένους Τραπεζῶν, ἐξετάσεις τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Ἑμπορικῶν Σπουδῶν κλπ. δι' Εἰδικῶν Φροντιστηρίων. ΤΜΗΜΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ. ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ διὰ τοῦ Ἑμποροῦπαλλήλου.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ κατ' οἶκον διὰ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΩΣ διὰ τοὺς διαμένοντας ἐν Ἑπαρχίαις.

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΜΑΘΗΤΩΝ ἀρχοῦνται ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου
ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ καὶ ΜΑΘΗΤΡΙΑΙ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ἀπὸ 16ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Πρόγραμμα πέμπεται εἰς αἰτοῦντι : ΝΟΤΑΡΑ 68— ἐν Πειραιεὶ
Ἐξακολουθεῖ ἡ ἐγγραφὴ διενδρουμένων εἰς τὴν Β' Σειρὰν Μαθημάτων Λογιστικῆς ἀντὶ Δραχ. 125. Ἐξεδίδονται ἡδὴ τὰ δύο πρῶτα τεύχη α' καὶ β', ἀτινα δίδονται μόνον εἰς τοὺς διενδρουμένους.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΑΡΤΑΠΟΘΗΚΗΝ

ΤΗΣ Α. Ε. Β. Ε.

Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & ΣΙΑ

3 - ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ - 3

ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ

*ὅλα τὰ εἶδη τοῦ χαρτον
εἰς ὅλας τὰς διαστάσεις,
εἰς ὅλα τὰ πάχη,
εἰς ὅλα τὰ χρώματα,
εἰς ὅλας τὰς ποιότητες καὶ
εἰς τὰς καλλιτέρας τιμὰς.*

ΧΑΡΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΟΣ, ΓΡΑΦΗΣ, ΠΑΡΣΕΜΙΝΕ
ΙΛΛΟΥΣΤΡΑΣΙΟΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ, ΕΞΩ-
ΦΥΛΛΩΝ, ΜΠΡΙΣΤΟΛ, ΒΕΛΟΥΤΕ, ΠΕΡΙΤΥΛΙΞΕΩΣ

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΑΜΕΔΥΣ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ
ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ